

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego rejonu ulicy Fabrycznej w Czarnej Białostockiej.**

*Wykonana w ramach strategicznej oceny oddziaływania
na środowisko.*

Czarna Białostocka 30 października 2020 r.

SPIS TREŚCI DOKUMENTU

I. WSTĘP

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....3
2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....10
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....11
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....12

II. STAN ŚRODOWISKA

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....13
2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....23
3. Istniejące problemy ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....24
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.....29
5. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.....33

III. ROZWIĄZANIA CHRONIĄCE ŚRODOWISKO

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.....37
2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.....39

IV. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....41

V. Oświadczenie.

I. WSTĘP

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko oraz warunków życia mieszkańców, wynikających z realizacji *zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Fabrycznej w Czarnej Białostockiej*. Przedmiotem i celem zmiany planu są lokalne potrzeby inwestycyjne niezbędne do realizacji zadań własnych gminy, uporządkowanie terenów inwestycyjnych oraz aktualizacja treści dokumentu zgodnie z aktami prawnymi i przepisami szczególnymi.

Dokument planistyczny został opracowany na podstawie uchwały Nr XL/275/18 Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej z dnia 27 marca 2018 r. w *sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Fabrycznej w Czarnej Białostockiej*.

Zakres terytorialny opracowania obejmuje 4 obszary planistyczne na terenie miasta Czarna Białostocka oraz tereny sąsiednie w obszarze, na którym mogłyby skutkować ustalenia niniejszej zmiany *planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Fabrycznej w Czarnej Białostockiej*, w dalszej części opracowania zwanej planem. Prognoza zawiera analizę stanu środowiska w zakresie odpowiadającym wprowadzanym zmianom.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego składa się z części tekstowej oraz rysunków stanowiących załączniki do uchwały. Na rysunkach zostały określone obszary planistyczne.

Zmiany dotyczą przeznaczenia:

- 1) działek nr ew. 108/1 i 1140 o łącznej powierzchni około 1,12 ha, na których planuje się przeznaczenie terenu na cele produkcyjno-usługowe, przy ul. Fabrycznej,
- 2) części działki 1142/8 o powierzchni około 0,2 ha, na której planuje się powiększenie obszaru pod zabudowę garażową, przy ul. Sosnowej,
- 3) działek nr ew. 1138/3, 1138/11, 1138/13, 1138/15 i 1138/7 o łącznej powierzchni około 0,41 ha, na których planuje się przeznaczenie terenu pod zabudowę usługową, położonych pomiędzy ulicą Fabryczną i Sosnową,
- 4) działek nr ew. 1571/7, 1571/6, 1571/5, 1571/8 o łącznej powierzchni około 0,26 ha, na których planuje się zmianę zapisów dotyczących parametrów zaudowy usługowej, przy ul. Fabrycznej.

Zmiany wprowadzone w planie obejmują łącznie około 2 ha, są zmianami jednostkowymi i dotyczą niewielkiej powierzchni w mieście Czarna Białostocka.

Prognoza oddziaływania na środowisko, jako element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Została wykonana zgodnie z *ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wytycznymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku.

Zakres oraz stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do planu został uzgodniony w myśl w/w ustawy z Regionalnym

Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku.

Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest przedstawienie wyników analiz i ocen w formie opisowej. Prognoza zawiera opis i ocenę aktualnego stanu środowiska oraz przewidywania skutków jego zmian spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych doń nowych czynników. W trakcie prognozowania uwzględnia się wszystkie poziomy powiązań między przyczynami i skutkami oraz precyzuje wnioski i zalecenia na poszczególnych etapach. Jest identyfikacją i przewidywaniem oddziaływań realizacji dokumentu na zdrowie ludzi oraz na środowisko biogeofizyczne. Do sporządzenia niniejszego opracowania posłużyły dostępne prace dokumentacyjne, studialne i opracowania kartograficzne dotyczące problematyki środowiska przyrodniczego. Niniejsza prognoza została opracowana na podstawie analizy zbioru danych przedstawionego poniżej. Uznano, iż na tym etapie planistycznym wskazany zbiór danych i informacji jest wystarczający i może stanowić podstawę sporządzenia prognozy.

Opracowywany dokument ma powiązania z niżej wymienionymi opracowaniami i dokumentami:

- „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Białostocka” 2018r.,
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Białostocka” wraz ze zmianami,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego rejonu ul. Fabrycznej w Czarnej Białostockiej,
- Uchwała Nr XL/275/18 z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Fabrycznej w Czarnej Białostockiej.
- Projekt uchwały w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Fabrycznej w Czarnej Białostockiej.
- Plan urządzenia lasu nadleśnictwa Czarna Białostocka na okres 01.01.2016 – 31.12.2025,
- Program ochrony przyrody planu urządzenia lasu nadleśnictwa Czarna Białostocka na okres 01.01.2016 – 31.12.2025 Białystok 2015
- Prognoza oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Czarna Białostocka,
- Monitoring siedlisk przyrodniczych Przewodnik metodyczny Część pierwsza, Opracowanie zbiorowe pod redakcją Wojciecha Mroza, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa 2010,
- mapa geologiczna Polski 1: 50 000 www.pgi.gov.pl,
- mapa geośrodowiskowa Polski 1: 50 000 www.pgi.gov.pl,
- mapa hydrogeologiczna Polski 1: 50 000 www.pgi.gov.pl,
- mapa litogenetyczna Polski 1: 50 000 www.pgi.gov.pl,
- Objasnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000, Warszawa 2011,

- Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski, Arkusz Supraśl (PIG 2011),
- Objaśnienia do mapy hydrogeologicznej Polski, Arkusz Supraśl (PIG 2011),
- Ocena stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód powierzchniowych województwa podlaskiego w 2017r. WIOŚ Białystok (2018 r.);
- Raport o stanie środowiska powiatu białostockiego, Biblioteka Monitoringu Środowiska Białystok WIOŚ 2018r.,
- Rozporządzenie Nr 25/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 30 października 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia strefy ochronnej komunalnych ujęć wód podziemnych i powierzchniowych dla Białegostoku w Jurowcach i Wasilkowie (Dz.U. woj. podl. z 2015 r., poz.3450 z późn. zm.),
- Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych województwa podlaskiego EKO-GEO, Suwałki 2004,
- *Rastrowa Mapa Podziały Hydrograficznej Polski*, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej <http://mapa.kzgw.gov.pl/>;
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003 (Dz.Urz.Woj.Podl. z 2014 r., poz. 1967),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLB200006 (Dz.Urz.Woj.Podl. z 2014 r., poz. 2431),
- Plan Zadań Ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla wspólnoty Natura 2000 – Ostoja Knyszyńska PLH 200006 położonego w województwie podlaskim, (wraz z załącznikami),
- Plan Zadań Ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla wspólnoty Natura 2000 – Puszcza Knyszyńska PLB 200003 położonego w województwie podlaskim, (wraz z załącznikami),
- Ekspertyza przyrodnicza na potrzeby Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB 200003 w województwie podlaskim, Warszawa listopad 2012,
- Standardowy formularz danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) oraz dla specjalnych obszarów ochrony (SOO) – Obszar Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006; źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl>,
- Standardowy formularz danych dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) oraz dla specjalnych obszarów ochrony (SOO) – Obszar Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003; źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl>,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego,
- Prognoza oddziaływania na środowisko Planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego,

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły(Dz.U. z 2016r. poz. 1911),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j.Dz.U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j.Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (t.j.Dz.U. z 2020 r. poz. 797 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 55 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 1161),
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j.Dz.U. z 2020r. poz. 1463),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j.Dz.U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.),
- Ustawa Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 310),
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2020 r., poz. 802 z późn. zm.),
- Uchwała nr XXIII/201/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego (Dz.Urz. Woj. Podl. z 2016 r., poz. 1502),
- Rozporządzenie Nr 22/01 Wojewody Podlaskiego z dnia 9 sierpnia 2001r. (Dz.U. Woj.podl. Nr 31, poz.548) w sprawie Planu Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego,
- Plan Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r. Nr 25, poz.133 ze zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz.1348),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 r., poz. 1713),
- Monografia przyrodnicza – Puszcza Knyszyńska,
- Mapy ewidencji i klasyfikacji gruntów,
- Pozostałe dokumenty, materiały planistyczne, w tym programy zawierające zadania służące do realizacji ponadlokalnych celów publicznych, materiały przyrodnicze, inwentaryzacyjne i studialne dotyczące środowiska.
- Ze stron internetowych: www.mos.gov.pl, www.psh.gov.pl, www.wrotapodlasia.pl, geoserwis.gdos.gov.pl, maps.geoportl.gov.pl, www.natura2000.gdos.gov.pl, www.bdl.lasy.gov.pl, www.pgi.gov.pl, www.wios.bialystok.pl.

Powiązania planu z innymi dokumentami oraz cele istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu:

Zgodnie z wymaganiami ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* określeniu i ocenie podlegają skutki rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, które wpływają na: zdrowie i życie ludzi, jakość, stan i funkcjonowanie środowiska oraz klimatu i krajobrazu, w tym obszary Natury 2000 i inne obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz przepisów szczególnych. W pierwszym etapie rozpoznano szczegółowo ustalenia analizowanego dokumentu jako źródła generującego oddziaływanie na środowisko oraz przeanalizowano jego powiązania z niżej wymienionymi dokumentami.

- **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Białostocka.**

Analizowany teren stanowi dzielnicę przemysłowo-składową z zabudową mieszkaniową uzupełnioną usługami. Tereny objęte planem, w studium przeznaczono na funkcje produkcyjno-usługowe oraz tereny obsługi komunikacji drogowej.

Analizowany projekt planu nie narusza obowiązującego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Białostocka”.

- **Opracowanie ekofizjograficzne.**

W opracowaniu ekofizjograficznym rozpatrywane tereny zostały opisane w różnych rozdziałach w zakresie uwarunkowań ekofizjograficznych. Wytyczne wynikające z opracowania ekofizjograficznego oraz określone przyrodnicze predyspozycje do kształtowania struktury funkcjonalno- przestrzennej terenu zostały uwzględnione w planie. W celu potwierdzenia danych przyrodniczych, do sporządzenia prognozy posłużono się informacjami o środowisku przyrodniczym, które zostały wymienione powyżej.

- **Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego.**

Teren objęty analizą dotyczy potrzeb lokalnych. W planie zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego dla obszaru miasta i gminy Czarna Białostocka zostały wyznaczone ogólnie kierunki rozwoju sieci osadniczej. W zakresie systemu przyrodniczego wskazano następujące cele: przestrzeganie zasad ochrony dla występujących na danym obszarze form ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000 oraz Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej wraz z otuliną, a także lokalnych powiązań przyrodniczych. W zakresie energetyki, telekomunikacji i teleinformatyki elementami ponadlokalnymi są: linia elektroenergetyczna WN 110kV relacji Wasilków-”Polanka” Czarna Białostocka – Sokółka oraz „sieć szerokopasmowa Polski wschodniej”. W zakresie infrastruktury sanitarnej wskazano oczyszczalnię ścieków komunalnych miasta Czarna Białostocka.

- **Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022.**

Plan Gospodarki Odpadami opisuje gospodarkę odpadami zgodnie z ustawą o odpadach w podziale na regiony gospodarowania odpadami na terenie województwa. Sposób gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy regulują przepisy prawa miejscowego. PGO wskazuje na konieczność i prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania odpadów oraz dotrzymania nałożonych przepisami prawa poziomów odzysku. Analizowany teren nie jest bezpośrednio opisany w w/w planie.

- **Pakiet klimatyczno-energetyczny**

Zakłada następujące cele: redukcja emisji gazów cieplarnianych o 20% w 2020 r. w stosunku do emisji z roku 1990, a także 30% w przypadku zawarcia porozumienia międzynarodowego (w Kopenhadze, w grudniu 2009 r.), zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych do 20% w 2020 r. w bilansie energetycznym UE, wdrożenie dyrektyw obejmujących swym zakresem trzy sektory gospodarki: produkcję energii elektrycznej, ciepłownictwo oraz transport. Sugeruje się aby państwa członkowskie zapewniły 10% udziału energii odnawialnej (biopaliwa) w sektorze transportu, podniesienie o 20% efektywność energetyczną do 2020 r. oraz ograniczenie emisji o 21% w systemie EU ETS do 2020 r. w porównaniu do poziomu emisji z 2005 r. Zadania przyjęte w Pakiecie klimatyczno-energetycznym dotyczą całego kraju. Realizacja planu będzie miała pomijalny wpływ na wyznaczone cele.

- **Program Ochrony Powietrza dla strefy podlaskiej**

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, strefa podlaska o kodzie PL2002 obejmuje całe województwo podlaskie z wyłączeniem obszaru aglomeracji białostockiej. Realizacja zadań wynikających z Programu ochrony powietrza ma na celu zmniejszenie stężenia substancji zanieczyszczającej w powietrzu w strefie, do poziomu docelowego i utrzymywania go na takim poziomie.

Monitoring zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem w roku 2016 w strefie podlaskiej, realizowany był w oparciu o jedną stację pomiaru tła miejskiego prowadzoną przez WIOŚ w Białymstoku, zlokalizowaną w Suwałkach przy ul. Puszkina. W związku z przekroczeniem w 2014 r. poziomu docelowego benzo(a)pirenu o okresie uśredniania wyników pomiarów, została opracowana Aktualizacja „Programu ochrony powietrza dla strefy podlaskiej”. Zgodnie z oceną roczną za rok 2014, w wyniku klasyfikacji stref z uwzględnieniem kryteriów ochrony zdrowia dla benzo(a)pirenu, strefa podlaska została zakwalifikowana do klasy C. Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje powody (źródła) występowania przekroczeń zanieczyszczeń powietrza benzo(a)pirenem oraz określa skuteczne i możliwe do zrealizowania działania, których wdrożenie spowoduje obniżenie poziomu zanieczyszczeń co najmniej do poziomu docelowego. Szczegółowe informacje o zastosowaniu niniejszych przepisów prawa będą przedstawione w dalszej części prognozy.

- **Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U.UE L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna.**

Zasady polityki wodnej w państwach Unii Europejskiej określa Ramowa Dyrektywa Wodna, która nakłada na wszystkie kraje członkowskie obowiązek osiągnięcia do 2015 roku dobrego stanu wód powierzchniowych. Wody powierzchniowe, w tym silnie zmienione i sztuczne jednolite części wód, powinny do tego czasu osiągnąć dobry stan chemiczny oraz odpowiednio, dobry stan ekologiczny lub dobry potencjał ekologiczny. W tym celu prowadzone są badania monitoringowe. Zasadniczym celem prowadzenia badań monitoringowych śródlądowych wód powierzchniowych jest tworzenie podstaw do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu wód oraz ich ochrona przed

zanieczyszczeniem, w tym ochrona przed eutrofizacją powodowaną wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa, ochrona przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, zasoleniem i substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego. Podejmowane działania polegają na zintegrowaniu zarządzania gospodarką wodną w układzie dorzeczy poprzez Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, polegające na zapewnieniu spójności badań i ocen realizowanych w ramach trzech podsystemów: monitoringu wód powierzchniowych, podziemnych i morskich. Wytyczne do warunków korzystania z wód Regionu Wodnego Środkowej Wisły zostały określone w rozporządzeniu Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie i są określane jako „warunki”. Rozporządzenie doprecyzowuje sposób realizacji zapisów Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Rozporządzenie w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego jest aktem prawa miejscowego i narzędziem wspomagającym proces zarządzania zasobami wodnymi. Określone w nim wymagania zobowiązują zarówno użytkowników korzystających z wód jak i organy właściwe do wydawania zgód oraz pozwoleń wodnoprawnych. Wprowadzone w nim ograniczenia powinny przyczynić się do poprawy stanu wód w regionie wodnym oraz do spełnienia wyznaczonych celów środowiskowych. Szczegółowe informacje o zastosowaniu niniejszych przepisów prawa w planie będą przedstawione w dalszej części prognozy.

- **Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020) .**

Jednym z kluczowych wyzwań polityki rozwoju w Polsce w najbliższych latach, będzie zapewnienie wzrostu gospodarczego z zachowaniem i efektywnym wykorzystaniem zasobów środowiska oraz adaptacją do zmian klimatu. Pomiędzy zagospodarowaniem przestrzennym, a zmianami klimatycznymi oraz koniecznością adaptacji do zmian klimatu występuje sprzężenie zwrotne. SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Wrażliwość tych sektorów została określona w oparciu o przyjęte dla SPA scenariusze zmian klimatu. Rekomendowane kierunki działań adaptacyjnych dla województwa podlaskiego (<http://klimada.mos.gov.pl>) to:

- dostosowanie infrastruktury technicznej (systemów zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków, systemów energetycznych) w procesie projektowania i budowy do zmiennych warunków klimatycznych,
- zabezpieczenie zwierząt hodowlanych, szczególnie bydła, przed występowaniem stresu cieplnego i stosowne dostosowanie budynków inwentarskich,
- przygotowanie programów zabezpieczenia w wodę dobrej jakości w warunkach dłuższych okresów suszy i niedoborów wody zwłaszcza na terenach rolniczych.

Przy formułowaniu działań SPA przesądzono, że dokument powinien zawierać różne grupy działań adaptacyjnych, obejmujących zarówno przedsięwzięcia techniczne (np. budowę niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża), jak i zmiany regulacji prawnych, wdrożenie systemów monitoringu odnoszących się do poszczególnych dziedzin i obszarów oraz szerokie upowszechnianie wiedzy na temat koniecznej zmiany zachowań gospodarczych. Szczegółowe informacje o zastosowaniu niniejszych przepisów prawa będą przedstawione w dalszej części prognozy.

- **Krajowy Program Oczyszczania ścieków**

Celem *Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych* przez realizację ujętych w nim inwestycji jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami. *KPOŚK* jest instrumentem wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG w odniesieniu do redukcji zanieczyszczeń biodegradowalnych z oczyszczalni > 2 000 RLM oraz redukcji związków azotu i fosforu. Część obszaru gminy nie obsługiwana systemem kanalizacyjnym powinna mieć wg *KPOŚK* zapewnione odprowadzenie i oczyszczanie ścieków przy wykorzystaniu systemów indywidualnych na odpowiednim poziomie ochrony środowiska. Zrealizowana nowa oczyszczalnia ścieków w Czarnej Białostockiej (poza terenem objętym planem) wpisuje się w cele *KPOŚK*. Oczyszczalnia jest przyjazna środowisku ze względu na bezpośrednią realizację wymagań ochrony środowiska, poprzez zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych i poprawę warunków sanitarnych ludności.

2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

Prognoza oddziaływania na środowisko (zwana dalej prognozą) dotyczy projektu *zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Fabrycznej w Czarnej Białostockiej*. Prognozę przygotowano w sposób etapowy.

- 1). Etap I to rozpoznanie czyli proces, w trakcie którego identyfikowane są prawdopodobne wpływy na analizowany obszar, w tym: życie ludzi, Natura 2000, formy ochrony przyrody, Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej, jednolite części wód powierzchniowych, jednolite części wód podziemnych, krajobraz, klimat, zabytki oraz przeprowadzana jest analiza, czy przewidywane oddziaływania mogą mieć znaczący wpływ na obszar objęty ochroną prawną.
- 2). Etap II to ocena właściwa czyli ocena oddziaływania na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze, w tym integralność obszaru Natura 2000 w odniesieniu do struktury obszaru, jego funkcji i celów ochrony. Jeżeli występują negatywne oddziaływania, dodatkowo ocenia się potencjalne środki łagodzące.
- 3). Etap III to ocena rozwiązań alternatywnych czyli proces, w trakcie którego analizowane są alternatywne warianty osiągnięcia celów, pozwalające na uniknięcie negatywnego wpływu na życie ludzi i środowisko przyrodnicze w tym integralność obszaru Natura 2000.
- 4). Etap IV to ocena w przypadku gdy brak jest rozwiązań alternatywnych i utrzymują się negatywne oddziaływania, czyli ocena środków kompensujących w przypadku gdy w świetle koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego uznaje się, że przedsięwzięcie lub plan powinny być realizowane.

Podział taki rekomendowany jest na potrzeby przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko zarówno dokumentów strategicznych jak i samych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco lub znacząco oddziaływać na środowisko. Na potrzeby niniejszej prognozy uwzględniając zapisy ustawy „o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” mówiącej o tym, że informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu, przyjęto niżej opisany sposób realizacji poszczególnych etapów. W niniejszej prognozie przyjęto również zasadę, że wyniki każdego z etapów decydują o tym czy możliwe jest przejście do następnego etapu.

W ramach etapu I realizacji niniejszej prognozy dokonano:

- a) opisu projektu planu poprzez:
  - przedstawienie krótkiej charakterystyki dokumentu,

- przedstawienie celów szczegółowych do osiągnięcia poprzez realizację planu,
- wskazanie punktów styku z innymi dokumentami;

b) oceny czy prawdopodobnie wystąpią oddziaływania znaczące:

- poprzez identyfikację możliwych oddziaływań znaczących,
- wskazanie możliwych transgranicznych oddziaływań.

W ramach etapu II czyli oceny właściwej dokonano:

a) zestawienia informacji dotyczących cech charakterystycznych obszaru, w którym planuje się lokalizację poszczególnych inwestycji poprzez:

- opis istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian w przypadku braku realizacji projektu planu,

- opis stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

- opis istniejących problemów ochrony środowiska,

b) analizy celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym,

c) opisu przewidywanego znaczącego oddziaływania,

d) wskazania środków łagodzących znaczące oddziaływanie oraz oceny czy negatywne oddziaływania pozostają.

Przejsie do etapu III „ocena rozwiązań alternatywnych” nastąpiło po wykazaniu, że zaproponowane środki łagodzące znaczące oddziaływanie będą miały pozytywny skutek.

Procedura realizacji etapu IV „ocena środków kompensujących” nie zostanie przedstawiona, ponieważ na tym etapie planistycznym nie stwierdzono potrzeby zastosowania środków kompensujących (uzasadnienie zostało opisane w dalszej części prognozy).

Niniejsza prognoza nie zawiera szczegółowego opisu poszczególnych zamierzeń inwestycyjnych. Na etapie opracowywania planu wyznaczono lokalizację ewentualnych zamierzeń budowlanych, nie określono techniki czy technologii wykonania poszczególnych przedsięwzięć, stąd trudno dokonać ostatecznej oceny w jaki sposób będą one oddziaływać na środowisko. Dokładniejsze rozwiązania zostaną wskazane na etapie indywidualnych ocen oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć.

W prognozie uwzględniono informacje zawarte w dostępnych dokumentach i opracowaniach, dotyczące terenu objętego analizą oraz o obszarze narażonym na potencjalne oddziaływanie wynikające z realizacji planu oraz z oddziaływań skumulowanych. Prognozy oddziaływania na środowisko oraz inne materiały wymienione w punkcie 1. niniejszego opracowania, jak również dokumenty planistyczne wyższego rzędu, zostały wcześniej poddane ocenie strategicznej i uzgodnione przez kompetentne organy.

Do oceny interakcji zastosowano głównie metodę analityczno-porównawczą. Przepisy *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, ani innej ustawy nie regulują metod analizy ustaleń planu. W prognozie przyjęto metodę oceny porównawczej i opisowej przewidywanych zmian w środowisku, w odniesieniu do stanu istniejącego. Prognoza wykonywana była równocześnie z pracami nad projektem planu. W trakcie postępu prac prowadzono również konsultacje branżowe. Podstawą do sformułowania zapisów niniejszej prognozy była analiza materiałów wymienionych w punkcie 1 oraz wizje lokalne.

3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Po wejściu w życie planu, skutki jego realizacji będą analizowane zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi. Zgodnie z *ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* burmistrz miasta, co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady miasta, przeprowadza analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym i po uzyskaniu odpowiednich opinii przekazuje radzie miasta uzyskane wyniki. Wskazuje się, aby w dokumencie tym oceniono czy przewidywane w niniejszej prognozie skutki są zgodne z rzeczywistym stanem.

Problematyka monitoringu dotyczy wybranych inwestycji zarówno z uwagi na wymogi prawne, jak i na ich rodzaj. Zgodnie z *ustawą Prawo ochrony środowiska* oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania, w myśl zasady Dyrektywy w *sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko*, wpływ ustaleń planu na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymania standardów jakości środowiska, obszarów występowania ewentualnych przekroczeń, zmiana jakości elementów przyrodniczych i przyczyn tych zmian, kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska oraz przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Dyrektora Wód Polskich. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą w raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji. Źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa i Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego) oraz źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia), czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Teren będący przedmiotem opracowania podlega ochronie prawnej w myśl przepisów ustawy *o ochronie przyrody* ze względu na położenie w otulinie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego, w obszarze O2 i projektowanym Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk Natura 2000 (SOO) Ostoja Knyszyńska PLH 200006 zatwierdzonym przez Komisję Europejską. Na omawianym terenie przeznaczonym do przekształceń nie występują inne formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy o ochronie przyrody. Ocena aspektu oddziaływania na Naturę 2000 wymaga zawsze uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Jeżeli zostanie stwierdzone ryzyko negatywnego oddziaływania, to zgodnie z *ustawą OOS* sporządzany jest osobny raport o oddziaływaniu na Naturę 2000 lub raport oddziaływania na środowisko, w którym uwzględnione jest oddziaływanie na Naturę 2000. Każde zamierzenie inwestycyjne mogące znacząco oddziaływać zostanie ocenione w indywidualnym postępowaniu administracyjnym. Specyfika ocen oddziaływania na środowisko terenów powiązanych z obszarami Natura 2000 polega na sekwencyjności i wieloetapowej procedurze, mającej na uwadze cel ochrony - integralność obszaru Natura 2000.

W celu sporządzenia prawidłowej oceny zachodzących zmian w środowisku największe znaczenie ma prowadzenie monitoringu: jakości wód powierzchniowych i podziemnych, stanu powietrza atmosferycznego, stanu flory i inwentaryzacja gatunków.

4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

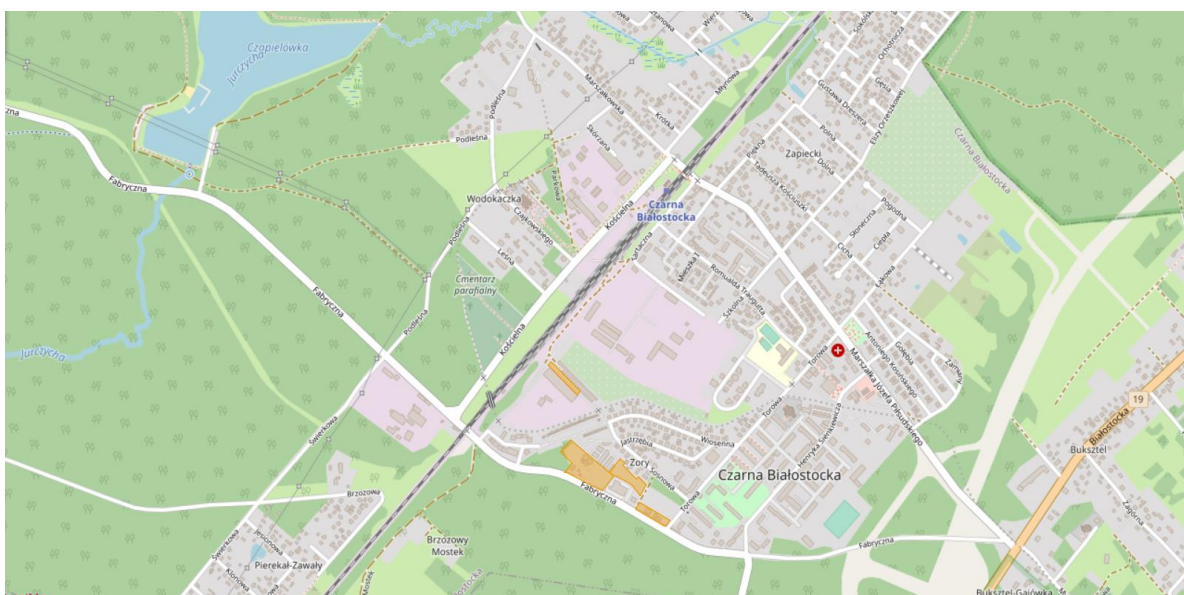
Procedurze oceny oddziaływań transgranicznych poddaje się konkretne przedsięwzięcia inwestycyjne. Realizacja założeń planu obejmuje niewielki obszar na terenie miasta Czarna Białostocka z przeznaczeniem pod: zabudowę produkcyjno-usługową oraz miejsc parkingowych. W związku z tym, w kontekście projektowanego dokumentu, nie stwierdza się konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego

oddziaływania na środowisko. Realizacja założeń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie miała znaczenie lokalne, co wyklucza możliwość oddziaływania planowanych przedsięwzięć na obszary położone poza granicami Polski zarówno na etapie realizacji, eksploatacji jak i ewentualnej likwidacji. Ich lokalizacja, charakter oraz skala wykluczają możliwość oddziaływania na kraje sąsiadujące.

II. OKREŚLENIE STANU ŚRODOWISKA, ANALIZA I OCENA.

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Teren objęty opracowaniem położony jest w powiecie białostockim, w zachodniej części miasta Czarna Białostocka, w obszarze terytorialnym Nadleśnictwa Czarna Białostocka.

Mapa 1. Płożenie terenu objętego zmianą planu (oznaczono kolorem żółtym).

źródło:czarnabialostocka.e-mapa.net.

Obszar przeznaczony pod zabudowę produkcyjno-usługową położony jest przy ulicy Fabrycznej. Jest przekształcony antropogenicznie. Znajdowała się tu zlikwidowana gminna oczyszczalnia ścieków komunalnych. Omawiany obszar od strony południowej graniczy z ulicą Fabryczną i dalej lasami, od zachodu z fragmentem zadrzewionym oraz zespołem garaży. Sąsiedztwo od strony północno-wschodniej i wschodniej stanowi zabudowa garażowa i usługowa.

Obszar przeznaczony pod zabudowę usługową położony jest pomiędzy ulicą Fabryczną i Sosnową. Jest przekształcony antropogenicznie, niezabudowany. Od strony południowo-zachodniej graniczy z terenem przeznaczonym pod zabudowę produkcyjno-usługową, od południa z terenem usługowym, zabudowanym, od zachodu z terenem usługowym, od północy z zabudową jednorodinną, od wschodu z terenem niezabudowanym.

Obszar przeznaczony pod zabudowę usługową, na którym planuje się zmianę zapisów dotyczących parametrów zaudowy nieruchomości, położony jest u zbiegu ulic Fabrycznej i

Torowej. Jest przekształcony antropogenicznie, zabudowany. Omawiany obszar od strony południowej graniczy z ulicą Fabryczną i dalej lasami, od zachodu z terenem zabudowanym, od północy z terenem niezabudowanym, od wschodu z terenami zabudowy infrastrukturalnej.

Obszar, na którym planuje się powiększenie obszaru pod zabudowę garażową położony jest przy ul. Sosnowej. Jest to teren niezabudowany z wyjeżdżoną nieutwardzoną drogą. Omawiany obszar od strony wschodniej i południowo-zachodniej graniczy z terenem przeznaczonym pod zabudowę infrastruktury technicznej, od południa z drogą gminną, od północy z garażami, a dalej ul. Sosnową.

Na omawianym terenie nie występują:

- obszary o krajobrazie mającym znaczenie archeologiczne;
- uzdrowiska i obszary ochrony uzdrowskiej;
- udokumentowane złoża kopalin;
- naturalne zagrożenia (np. osuwiska ziemne) mogące wpływać na rzeźbę terenu;
- zbiorniki wodne, ciekły wodne;
- obszary zalewowe, ujęcia wód.

Teren objęty opracowaniem położony jest w mieście Czarna Białostocka, w otulinie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego w obszarze O2 i projektowanym Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk Natura 2000 (SOO) Ostoja Knyszyńska PLH 200006 zatwierdzonym przez Komisję Europejską. Ulica Fabryczna od strony południowej jest granicą wyznaczonego Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 (OSO) „Puszcza Knyszyńska” PLB 200003, ujętym w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków. Na podstawie mapy rozmieszczenia korytarzy ekologicznych o znaczeniu węzłowym (www.gdos.gov.pl) stwierdzono, że analizowany teren położony jest poza wyznaczonymi korytarzami ekologicznymi.

Gminę Czarna Białostocka charakteryzuje duża koncentracja wyróżniających się w skali regionalnej walorów przyrodniczych. Większą część gminy porasta kompleks Puszczy Knyszyńskiej. Krajobraz naturalny gminy tworzą niziny peryglacialne, równinne i faliste. Jedynie w sąsiedztwie rzek można zauważyć krajobraz dolin akumulacyjnych i obniż (równin zalewowych). Na terenie gminy występują obszary o wysokich walorach krajobrazowych, na które składają się: urozmaicona krajobrazowo rzeźba terenu, zróżnicowana roślinność i wody powierzchniowe. W związku z tym ustanowiono szereg form ochrony przyrody, które zajmują większą część powierzchni gminy.

Według podziału fizycznogeograficznego (Kondracki, 2002) obszar położony jest w obrębie makroregionu Niziny Północnopodlaskiej. Cały teren należy do mezoregionu Wysoczyzna Białostocka. Krajobraz Wysoczyzny Białostockiej charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą. Teren objęty analizą jest zdenudowaną wysoczyzną morenową zlodowacenia środkowopolskiego, której rzeźbę terenu cechuje żywotność form akumulacji glacialnej, przypominająca tereny objęte zasięgiem ostatniego zlodowacenia. Jest to krajobraz przejściowy, w którym formy zachowały cechy „młodości”. Teren objęty analizą pochylony jest w kierunku południowym. Najniższe rzędne terenu znajdują się w pobliżu ul. Fabrycznej osiągając ok. 151 m.n.p.m.

Budowa geologiczna.

Budowę geologiczną omawianego obszaru przedstawiono na podstawie szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000 arkusz Supraśl (Laskowski 2000, 2004). Pod względem tektonicznym badany obszar leży w obrębie prekambryjskiej platformy

wschodnioeuropejskiej. Najstarszymi utworami stwierdzonymi w otworach wiertniczych jest kreda górna – kampan. Nawiercono ją w otworze w Czarnej Białostockiej na głębokości 190 m (43,5 m p.p.m.). Na utworach kredowych leżą osady paleogenu – oligocenu, wykształcone jako piaski z glaukonitem. W rejonie Czarnej Białostockiej osady oligoceńskie występują na głębokości od 190,0 do 172,0 m (43,5–25,5 m p.p.m.). Na powierzchni występują utwory czwartorzędowe osiągające miąższość 172 m.

Zlodowacenia południowopolskie reprezentują 3 poziomy glin zwałowych (nida, san 1 i san 2). Gliny lokalnie mogą być rozdzielone przez kilkumetrowej miąższości piaski wodnolodowcowe lub mułki zastoiskowe. Łączna miąższość utworów zlodowaceń południowopolskich wynosi około 120 m, a ich strop zalega na rzędnej około 80 m n.p.m.

W rejonie Czarnej Białostockiej utwory interglacjału wielkiego wykształcone jako piaski rzeczno-jeziorne stwierdzono na głębokości 54 m, gdzie osiągają miąższość około 20 m. Na powierzchni terenu występują jedynie najmłodsze gliny zwałowe zlodowacenia warty, na ogół przykryte piaskami i żwirami lodowcowymi.

Na terenie objętym analizą występują piaski różnoziarniste i żwiry. Geneza sięga osadów lodowcowych (morenowych). Wodoprzepuszczalność na tym terenie jest bardzo dobra.

Na obszarze leżącym w granicach opracowania nie ma udokumentowanych złóż kopalin. Teren objęty analizą nie jest zagrożony ruchami osuwiskowymi, na których mogłyby występować powierzchniowe ruchy masowe.

Na obszarze objętym opracowaniem, na podstawie szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000 arkusz Supraśl, dokonano ogólnej oceny warunków podłoża budowlanego. O warunkach geologiczno-inżynierskich decydują: rodzaj i stan gruntów, ukształtowanie terenu, a także położenie zwierciadła wód gruntowych i ewentualne zagrożenie procesami geodynamicznymi. Uwzględniając te kryteria wydzielono rejony korzystne i niekorzystne (utrudniające) dla budownictwa. Obszar objęty stanowi tereny o korzystnych warunkach budowlanych.

Warunki hydrogeologiczne.

Zgodnie z Mapą hydrogeologiczną Polski w skali 1:200000 (arkusz Supraśl) na omawianym terenie główne użytkowe poziomy wodonośne zalegają w obrębie piętra czwartorzędowego. Miąższość utworów czwartorzędowych jest zróżnicowana i wynosi od ok. 150 m do ok. 220 m. Wyróżnia się tu trzy podstawowe poziomy wodonośne, a w szczególności (licząc od powierzchni terenu). Poziom przypowierzchniowy - o ograniczonym rozprzestrzenieniu. Związany z obecnością miąższych serii fluwioglacjalnych (sandrowych i dolinnych), występujących bezpośrednio pod powierzchnią terenu bądź lokalnie - pod nadkładem płytów glin zwałowych o niewielkiej, kilkumetrowej miąższości. Poziom ten występuje w rejonie Czarnej Białostockiej (seria sandrowa) oraz w okolicach dolin rzek: Supraśli i Sokołdy (seria aluwialna, lokalnie w rejonie Sokołdy – sandrowa). Poziom międzymorenowy - związany z obecnością piaszczysto-żwirowych osadów interstadiału Pilicy, (występujących w sposób ciągły na obszarze całego arkusza Supraśl). Poziom ten został rozpoznany i udokumentowany większością otworów studziennych wykonanych na terenie arkusza. Poziom spągowy nie został rozpoznany.

Zwierciadło wody wgłębnych poziomów wodonośnych ma charakter napięty i występuje podobnie jak swobodne zwierciadło wody poziomu przypowierzchniowego na rzędnych ok. 120-150 m n.p.m. Nie wydzielono tu głównych zbiorników wód podziemnych.

Według regionalizacji wód podziemnych, w rejonie Czarnej Białostockiej wydzielono jednostkę 4a Q II/Q (przekroje hydrogeologiczne I-I, II-II). Głównym poziomem użytkowym jest tutaj sandrowy poziom przypowierzchniowy, o swobodnym zwierciadle wody, stabilizującym się na głębokości kilku-kilkunastu m p.p.t., w zależności od morfologii terenu. Miąższość utworów wodonośnych wynosi przeważnie 10-20 m, lokalnie w południowej części jednostki powyżej 20 m, zaś wydajność potencjalna studni wierconej została oszacowana na 50-70 m³/h. Główny użytkowy poziom wodonośny pozbawiony jest ciągłej izolacji utworami słaboprzepuszczalnymi, stąd stopień jego zagrożenia określono jako wysoki i bardzo wysoki. Poniżej poziomu głównego występuje poziom międzymorenowy. Średni moduł zasobów dyspozycyjnych jednostki oszacowano na 135 m³ / 24 h · km².

Omawiany teren położony jest poza zasięgiem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP nr 218) oraz poza strefami ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęć wód podziemnych i powierzchniowych. Nie występują tu ciekłe wodne ani wody stojące. Omawiany teren nie jest objęty zagrożeniem powodziowym.

Wody podziemne.

Obszar gminy Czarna Białostocka jest usytuowany w prowincji Wisły, w regionie Narwi (Paczyński, Sadurski, red., 2007). Zgodnie z podziałem dokonany w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*, teren objęty studium zlokalizowany jest w obszarze oznaczonym kodem europejskim, leżącym w obszarze dorzecza Wisły, w obszarze Jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) o kodzie PLGW230052.

Charakterystyka JCWPd:

- kodzie PLGW200052,
- stan ilościowy – dobry,
- stan chemiczny – dobry,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrażona.

Monitoring jakości wód podziemnych prowadzi Państwowy Instytut Geologiczny. W 2012 r. przeprowadzono w Wasilkowie badania pod kątem klasyfikacji elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych (nr otworu 1679). Głębokość do stropu warstwy wodonośnej wynosiła 4,5 m. Klasę jakości wody w punkcie oceniono jako wody zadawalającej jakości (klasa III). Należy podkreślić, że przedstawiona klasyfikacja wód podziemnych skierowana jest na ocenę stopnia zanieczyszczenia wód i nie obejmuje oceny stanu sanitarnego oraz badań pod kątem przydatności wody do picia.

Wody powierzchniowe.

Według podziału hydrograficznego Polski gmina Czarna Białostocka położona jest w zlewni rzeki Supraśl. Rzeka Czarna wpada jako prawobrzeżny dopływ do rzeki Supraśl w okolicach Wasilkowa. Rzeka Supraśl jest prawobrzeżnym dopływem Narwi, jest ciekłem trzeciego rzędu. Układ sieci rzecznej ma charakter kratowy, w którym typowe są zmiany biegu rzek oraz ich dopływów.

Zgodnie z podziałem dokonany w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*, teren objęty planem leży w obszarze dorzecza Wisły, w obszarze jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzeki Czarna.

Charakterystyka JCWP rzeki Czarna :

- scalona część wód -SW 1017,
- region wodny – Środkowej Wisły,

- kod obszaru dorzecza – 2000,
- kod JCWP – PLRW200017261669,
- typ – potok nizinny piaszczysty,
- status - naturalna część wód,
- ocena stanu – zły,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona.

Informacji o stanie środowiska na terenie powiatu białostockiego (WIOŚ maj 2018r.) charakterystyka rzeki Czarna przedstawia się następująco. Klasyfikacja stanu ekologicznego - wody zakwalifikowano do III klasy – stan umiarkowany. O klasyfikacji zdecydował wskaźnik biologiczny: fitobentos oraz ponadnormatywne stężenia wskaźników fizykochemicznych. Klasyfikacja stanu chemicznego wskazała stan poniżej dobrego ze względu na ponadnormatywne stężenie difenylesterów bromowanych. Stan JCWP będący wypadkową stanu ekologicznego i stanu chemicznego oceniono jako zły. Celem środowiskowym wyznaczonym dla jednolitych części wód powierzchniowych rzeki jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego oraz utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód. Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż jcwp jest wrażliwa na eutrofizację komunalną. JCWP występuje na obszarach chronionych poza terenem opracowania.

Na omawianym terenie nie występują zbiorniki wodne, wody płynące, nie występuje zagrożenie powodziowe.

Klimat

Opisywany obszar znajduje się w mazursko-białostockim regionie klimatycznym (Wiszniewski i Chelchowski (1987)). Klimat regionu cechuje krótki okres wegetacji, długi okres zalegania pokrywy śnieżnej, późne wiosenne i wczesne jesienne przymrozki, maksimum opadów przypadające na okres letni oraz dominacja wiatrów z sektora zachodniego. Temperatura powietrza jest głównym elementem klimatu. Średnia roczna temperatura tego terenu wynosi 6,8°C. Skrajne wartości temperatury w latach 1961-1995 osiągnęły w Białymstoku minimum –35,4°C. oraz maksimum 35,5°C. Amplituda średnich miesięcznych temperatur wynosi 21,6°C. Na omawianym terenie występuje dość ciepłe lato o temperaturze lipca około 17,3°C oraz ostra zima, o średniej temperaturze stycznia – 4,3°C. Okres wegetacyjny według kryterium termicznego (średnia dobową temperaturą powietrza wyższą od 5°C) zaczyna się na omawianym terenie pod koniec pierwszej dekady kwietnia i kończy około trzeciej dekady października i z reguły nie przekracza 190 dni w roku. Średnia wielkość opadów atmosferycznych w latach 1961-1995 w województwie podlaskim wyniosła 593 mm (598 mm na Obszarze Wysoczyzny Białostockiej). Średnie sumy roczne opadów w województwie w tym okresie oscyływały w granicach od 459 mm do 805 mm rocznie. Opady przeważają w półroczu ciepłym (kwiecień - wrzesień), stanowiąc wtedy 64% sumy rocznej. Maksimum, podobnie jak w większości dzielnic Polski, przypada na miesiące letnie (czerwiec-sierpień), minimum na luty. Opady śniegu stanowią średnio 21- 22% sumy rocznej opadów. Pokrywa śnieżna w północno-wschodniej Polsce występuje od początku listopada do końca kwietnia i ma charakter nietrwały, wywołany śródzimowymi odwilżami. W rejonie Białegostoku pokrywa śnieżna zalega średnio 81 dni (minimalnie 36, maksymalnie 132). Maksymalna grubość pokrywy śnieżnej dla sezonu zimowego wynosiła w Białymstoku od 8 do 80 cm. Średnia prędkość wiatru w Białymstoku to 2,8 m/s i jest najniższa w województwie podlaskim. Maksymalna, rzeczywista prędkość wiatru w porywach odnotowana na stacji synoptycznej w Białymstoku wynosiła 30 m/s. Minimum średniej miesięcznej prędkości

wiatru przypada na sierpień, a maksimum na styczeń. Od października do marca w województwie podlaskim dominują wiatry południowo-zachodnie, a od kwietnia do września, północno-zachodnie i zachodnie. Na omawianym terenie występuje przewaga wiatrów wschodnich.

Roślinność i świat zwierzęcy.

Według podziału Polski na krainy przyrodniczo-leśne, omawiany teren gminy Czarna Białostocka znajduje się w granicach II Krainy przyrodniczo-leśnej Mazursko-Podlaskiej, mezoregion Puszczy Knyszyńskiej. Według regionalizacji geobotanicznej (Matuszkiewicz J.M. 2007) lasy nadleśnictwa reprezentowane są przez Okręg Puszczy Knyszyńskiej (F.3b.5.), Podokręg Czarnobiałostocko-Gródecki (F.3b.5.a). Kryterium tego podziału stanowią jakościowe różnice w składach zbiorowisk roślinnych. Nadleśnictwo Czarna Białostocka znajduje się w regionie o cechach kontynentalno - borealnych.

W podziale administracyjnym lasy gminy Czarna Białostocka należą do Nadleśnictwa Czarna Białostocka. Na obszarze objętym planem nie występuje roślinność naturalna. Teren położony jest w mieście i był wcześniej przekształcony antropogenicznie. Poza granicami opracowania, w kierunku południowym od ulicy Fabrycznej porasta las sosnowy będący w zarządzie Lasów Państwowych. Według danych dostępnych na stronie www.bdl.lasy.gov.pl w układzie typów siedliskowych to bór mieszany świeży (BMŚW) z przewagą drzewostanu sosnowego. Zbiorowiskiem rzeczywistym jest Calamagrostio atundinacea-Picetum. Jest to las o kategorii ochronnej. W jego sąsiedztwie znajduje się zbiorowisko rzeczywiste: Alnetea glutinosae z przewagą drzewostanu sosnowego. W układzie typów siedliskowych to BB. Jest to również las o kategorii ochronnej.

Na terenie objętym planem nie występują siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin objęte ochroną w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska.

Przedmiotami ochrony na obszarze SOO Ostoja Knyszyńska PLH200006 są następujące typy siedlisk przyrodniczych, roślin i zwierząt:

siedliska przyrodnicze:

- 6410 - Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)
- 6430 - Ziołorośla górskie Adenostyilion alliariae i ziołorośla nadrzeczne Convolvuletalia sepium
- 6510 - Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie Arrhenatherion elatioris
- 7110 - Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)
- 7120 - Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji
- 7140 - Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z kl. ScheuchzerioCaricetea)
- 7150 - Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion
- 7230 - Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
- 9170 - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum
- 91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion

- 91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)
- 91D0 - Bory i lasy bagienne Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosiPinetum, Pino

gatunki roślin:

- 1393 Sierpowiec błyszczący Drepanocladus vernicosus
- 1437 Leniec bezpodkwiatkowy Thesium ebracteatum
- 1477 Sasanka otwarta
- 1903 Lipiennik Loesela Liparis lobelii
- 1939 Rzepik szczeciniasty Agrimonia pilosa

gatunki bezkręgowców:

- 1014 Poczwarówka zwężona Vertigo angustior
- 1060 Czerwończyk nieparek Lycaena dispar
- 1086 Zgniotek cynobrowy Cucujus cinnaberinus
- 1924 Pogrzybnica Mannerheima Oxyporus mannerheimii
- 4030 Szlaczkoń szafraniec Colias myrmidone
- 4038 Czerwończyk fioletek Lycaena helle
- 4042 Modraszek eroides Polyommatus eroides

gatunki ryb:

- 1145 Piskorz Misgurnus fossilis

gatunki ssaków:

- 1308 Mopek zachodni Barbastella barbastellus
- 1337 Bóbr europejski Castor fiber
- 1352 Wilk Canis lupus
- 1355 Wydra Lutra lutra
- 1361 Ryś europejski Lynx lynx,
- 2647 Żubr Bison bonasus.

Według danych zawartych w „*Programie ochrony przyrody planu urzędzenia lasu nadleśnictwa Czarna Białostocka na okres 01.01.2016 – 31.12.2025*” (Białystok 2015) oraz informacji pochodzących ze Standardowych Formularzy Danych (SDF), na terenie objętym opracowaniem nie występują:

- a) stanowiska chronionych roślin (ochrona ścisła i ochrona częściowa),
- b) stanowiska chronionych porostów,
- c) stanowiska chronionych zwierząt,
- d) przedmioty ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, w tym:

- siedliska przyrodnicze wg SDF (Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk – Ostoja Knyszyńska PLH200006),
- gatunki roślin i zwierząt wg SDF (Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk – Ostoja Knyszyńska PLH200006),
- gatunki ptaków oraz ich ostoje wg SDF (Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków – Puszcza Knyszyńska PLB200003),
- siedliska przyrodnicze wg SDF (poza specjalnymi obszarami ochrony siedlisk),
- gatunki roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) wg SDF (poza specjalnymi obszarami ochrony siedlisk),
- gatunki ptaków oraz ich ostoje wg SDF (poza obszarami specjalnej ochrony ptaków).

Wilk, żubr i ryś są przedmiotem ochrony i mogą potencjalnie występować na terenie całego nadleśnictwa.

Gatunki roślin występujące na analizowanym terenie nie podlegają ochronie na podstawie *Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej roślin*, jak również nie tworzą siedlisk chronionych na podstawie *Dyrektywy Siedliskowej w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* i *Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty*, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.

Na omawianym terenie nie występują ostoje zwierząt i stanowiska roślin podlegających ochronie gatunkowej.

Przedmiotami ochrony na obszarze OSO Puszcza Knyszyńska PLB200003 są następujące gatunki ptaków: – A030 Ciconia nigra Bocian czarny – A038 Cygnus cygnus Łabędź krzykliwy – A072 Pernis apivorus Trzmielojad – A075 Haliaeetus albicilla Bielik – A084 Circus pygargus Błotniak łąkowy – A089 Aquila pomarina Orlik krzykliwy – A104 Bonasa bonasia Jarząbek – A119 Porzana porzana Kropiatka – A122 Crex crex Derkacz – A127 Grus grus Żuraw – A154 Gallinago media Dubelt – A166 Tringa glareola Łęczak (brodziec leśny) – A215 Bubo bubo Puchacz – A217 Glaucidium passerinum Sóweczka – A223 Aegolius funereus Włochatka – A224 Caprimulgus europaeus Lelek – A229 Alcedo atthis Zimorodek – A231 Coracias garrulus Kraska – A234 Picus canus Dzięcioł zielonosiwy – A236 Dryocopus martius Dzięcioł czarny – A238 Dendrocopos medius Dzięcioł średni – A239 Dendrocopos leucotos Dzięcioł białogrzbiety – A241 Picoides tridactylus Dzięcioł trójpalczasty – A246 Lullula arborea Lerka – A307 Sylvia nisoria Jarzębatka – A320 Ficedula parva Muchołówka mała – A338 Lanius collurio Gąsiorek – A409 Tetrao tetrix tetrix Cietrzew – A038 Cygnus cygnus Łabędź krzykliwy – A052 Anas crecca Cyraneczka – A086 Accipiter nisus Krogulec – A099 Falco subbuteo Kobuz – A136 Charadrius dubius Sieweczka rzeczna – A137 Charadrius hiaticula Sieweczka obrożna – A153 Gallinago gallinago Kszyk – A156 Limosa limosa Rycyk – A165 Tringa ochropus Samotnik – A207 Columba oenas Siniak – A232 Upupa epops Dudek – A270 Luscinia luscinia Słowik szary – A286 Turdus iliacus Drożdżik – A291 Locustella fluviatilis Strumieniówka 42 – A298 Acrocephalus arundinaceus Trzciniak – A312 Phylloscopus trochiloides Wójcik – A344 Nucifraga caryocatactes Orzechówka – A371 Carpodacus erythrinus Dziwonia – A608 Motacilla citreola Pliszka cytrynowa.

Cały teren objęty planem położony jest w Otulinie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej oraz Obszarze Natura 2000 SOO Ostoja Knyszyńska.

Na podstawie SDF rozmieszczenia przedmiotów ochrony wraz z lokalizacją działań ochronnych w obszarze Natura 2000 Puszcza Knyszyńska nie stwierdzono występowania na analizowanym terenie przeznaczonym do przekształceń stanowisk gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony i nie odnotowano wskazań w zakresie konieczności działań ochronnych dla poszczególnych gatunków. Stanowiska ptaków zlokalizowane najbliżej analizowanego terenu rozmieszczone są w okolicach zbiornika wodnego w kierunku zachodnim. Są to stanowiska: Samotnika, Siniaka oraz Trzciniaka. Są to ptaki migrujące, nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG.

A165 Samotnik *Tringa ochropus*

Nieliczny ptak lęgowy i przelotny. Na legowiska przylatuje w kwietniu. Gniazda nie buduje, wykorzystuje gniazda nadrzewne innych ptaków (drozdów i krukowatych). Podczas wędrówek pojawia się nad wodami. Żywi się bezkręgowcami i rybami. Jego siedliskiem są podmokłe i zabagnione lasy olsowe i lęgowe w dolinach rzecznych oraz tereny zalewowe ze starorzeczami. Na Podlasiu stanowiska znajdują się na bagnach biebrzańskich oraz na Narwi, a także Puszczy Knyszyńskiej, Augustowskiej i Białowieskiej. W Polsce gatunek objęty ochroną ścisłą, w Europie status zagrożenia S – gatunek nie zagrożony. Zagrożeniem dla gatunku jest utrata siedlisk w wyniku osuszania. Nie przewiduje się negatywnego wpływu planowanych inwestycji na populację i miejsca gniazdowania gatunku.

A207 Siniak *Columba oenas*

Bardzo nieliczny, lokalnie nieliczny gatunek lęgowy, rzadko spotykany zimą. Gatunek o aktywności dziennej. W okresie lęgowym spotyka się rozproszone pary siniaka. Sezon lęgowy trwa od kwietnia do sierpnia. W tym okresie siniak jest ptakiem terytorialnym, choć obrona terytorium ogranicza się do bezpośredniego sąsiedztwa dziupli. Gnieździ się w dziupli – najczęściej po dzięciole czarnym lub rzadko po dzięciole zielonym. Żeruje na terenach otwartych w krajobrazie rolniczym: na polach, łąkach i pastwiskach o ekstensywnym sposobie gospodarowania. Większość ptaków przylatuje na legowiska w Polsce pod koniec lutego i w marcu. Wędrówka jesienna trwa od września do listopada. Ochrona gatunkowa w Polsce: gatunek objęty ochroną ścisłą. Zagrożeniem dla gatunku jest utrata siedlisk. Nie przewiduje się negatywnego wpływu planowanych inwestycji na populację i miejsca gniazdowania gatunku.

A298 Trzciniak *Acrocephalus arundinaceus*

Siedliskiem są trzcinowiska na obrzeżach jezior i stawów hodowlanych oraz wzdłuż cieków. Nieliczny lub średnio liczny ptak lęgowy. Gniazdem jest głęboka czarka przywiązana do kilku trzciny, wisząca nad wodą. Gniazdo buduje z liści trzcinowych i włókien roślinnych. Wysiadywanie: 14-15 dni. Młode opuszczają gniazdo po 12-14 dniach. Ich pokarmem są owady i inne bezkręgowce. Ptak Wędrowny. Przylot: IV-V, odlot: VIII-IX, ochrona ścisła. Zagrożeniem dla gatunku jest utrata siedlisk i żerowisk. Nie przewiduje się negatywnego wpływu planowanych inwestycji na populację i miejsca gniazdowania gatunku.

Na podstawie rozmieszczenia przedmiotów ochrony wraz z lokalizacją działań ochronnych w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska oraz lokalizacji działań ochronnych i gatunków ptaków w obszarze Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB 200003 będących złącznikami Planów zadań ochronnych w/w obszarów Natura 2000, nie stwierdzono występowania na analizowanym terenie przeznaczonym do przekształceń stanowisk gatunków ptaków, siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, gatunków ślimaków, gatunków owadów, gatunków ryb, gatunków płazów, gatunków ssaków będących przedmiotem

ochrony. Jednocześnie nie odnotowano wskazań w zakresie konieczności działań ochronnych dla poszczególnych gatunków.

Z danych literaturowych wynika, że na terenach przekształconych antropogenicznie fauna ssaków jest uboga i nielicznie reprezentowana ze względu na antropopresję. Teren położony jest w mieście, pomiędzy ulicami miejskimi. Poza pospolicie występującymi gryzoniami można spotkać: zającą, kunę domową, jeża.

Na terenie gminy Czarna Białostocka zostały wyznaczone korytarze ekologiczne, które powierzchniowo pokrywają prawie całą gminę. Teren objęty planem położony jest poza korytarzem ekologicznym GKPn-3 Puszcza Knyszyńska (źródło danych geoserwis.gdos.gov.pl).

Cenne zespoły roślinności z rzadkimi gatunkami roślin, stanowiące ostoję drobnej fauny i miejsc gniazdowania ptaków objęte strefą ochronną znajdują się na obszarach objętych ochroną prawną poza terenem objętym analizą i jego oddziaływaniem.

Powietrze atmosferyczne.

Do głównych źródeł zanieczyszczeń powietrza w rejonie zalicza się:

- rozproszone źródła emisji z sektora komunalno-bytowego,
- zanieczyszczenia komunikacyjne związane z ruchem pojazdów,
- miejskie przedsiębiorstwa energetyki cieplnej i zakłady przemysłowe, m.in.

W strefie aglomeracja białostocka wyniki badań pyłu PM_{2,5} wykazały wysokie wartości, jednakże nie przekroczyły one norm dopuszczalnych dla roku. Na terenie województwa podlaskiego stwierdzono przekroczenia poziomów celów długoterminowych dla ozonu w strefie aglomeracja białostocka (kryterium - ochrona zdrowia) oraz w strefie podlaskiej (kryterium - ochrona roślin) klasyfikujące te strefy do klasy D2 (*INFORMACJA Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu białostockiego*).

Do oceny jakości powietrza na terenie całego województwa służą również pomiary na potrzeby oceny narażenia ekosystemów. Badania prowadzone są na stacji tła wiejskiego w m. Borsukowizna (gm. Krynki). Wykonywany jest tam pomiar automatyczny dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu. W 2016 r. stwierdzono przekroczenia poziomów celów długoterminowych dla ozonu dla kryterium ochrona roślin.

Stan akustyczny.

Na przedmiotowym terenie Inspektorat nie prowadził pomiarów hałasu komunikacyjnego. Do głównych źródeł hałasu wpływających na zwiększenie uciążliwości akustycznej dla środowiska zewnętrznego należą: ruch drogowy, ruch kolejowy oraz zakłady przemysłowe. Na terenie województwa podlaskiego najistotniejsze źródła hałasu to transport drogowy (hałas komunikacyjny) oraz w niewielkim stopniu zakłady przemysłowe (hałas przemysłowy). Na terenie objętym analizą źródłem hałasu jest ruch kołowy i kolejowy.

Pola elektromagnetyczne.

Źródłem pól elektromagnetycznych są przeważnie urządzenia i linie energetyczne. Na analizowanym terenie nie były prowadzone pomiary pola elektromagnetycznego. Na terenie województwa nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów.

Krajobraz

Obszar objęty analizą położony jest na terenie miasta Czarna Białostocka. Przedmiotowy teren jest przekształcony antropogenicznie, nie wyróżnia się w krajobrazie miejskim.

Zabytki i dobra materialne.

Na terenie objętym opracowaniem nie występują stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków, teren nie jest objęty ochroną konserwatorską.

W przypadku braku realizacji ustaleń planu stan środowiska przyrodniczego nie ulegnie przekształceniom. Zainwestowanie omawianego terenu inne niż proponowane będzie zaburzeniem przyjętych kierunków zagospodarowania w gminie Czarna Białostocka. Plan umożliwi racjonalne wykorzystanie terenu na potrzeby społeczne.

2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem został opisany w rozdziale 1 prognozy. Większość terenu opracowania będzie użytkowana na dotychczasowych zasadach. Nowa forma zagospodarowania nie będzie miała negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Teren jest wyposażony w infrastrukturę techniczną, bądź możliwość jej przyłączenia. Po dostosowaniu nowych inwestycji do obowiązujących przepisów prawa nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na tym obszarze, które mogłyby wpływać degradująco na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi.

Do obiektów stwarzających potencjalne zagrożenie dla stanu środowiska i zdrowia ludzi na przedmiotowym terenie można zaliczyć ulice miejskie, na których ruch pojazdów nieznacznie podwyższa emisję hałasu i zanieczyszczeń.

Stan środowiska na terenie objętym planem ulegnie zmianom w niewielkim zakresie. Lokalizacja zabudowy produkcyjno-usługowej oraz parkingów wiąże się głównie z utwardzeniem terenu i oddziaływaniem w granicach działki inwestora. Dostosowanie przepisów prawnych i możliwości technologicznych nie powinno sprawiać w tym przypadku problemów. Na tych terenach nie przewiduje się znaczącego oddziaływania.

Teren objęty prognozowaniem położony jest w otulinie Parku Krajobrazowego w obszarze osadniczo-rolno-leśnym 02, dla którego został uchwalony Plan ochrony parku zawierający cele ochrony obszaru chronionego oraz inne cele, wynikające z potrzeb społecznych. Zapisy analizowanego planu nie są sprzeczne z przepisami obowiązującymi w obszarze osadniczo-rolno-leśnym 02 i nie kolidują z wymogami ochronnymi zawartymi w Planie Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego (w tym z zasadami gospodarki w strefie ochronnej – otulinie) oraz z wymogami zawartymi w Uchwale Nr XXIII/201/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego (Dz.Urz.Woj.Podl. z 2016r., poz. 1502). Realizacja zapisów planu nie będzie miała znaczącego wpływu na wyznaczone cele ochrony Obszarów Natura 2000 oraz Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej. Wobec powyższego przyjmuje się, iż ustalenia zawarte w planie nie będą miały znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej.” Nie odnotowano tu występowania gatunków objętych ochroną (opisane w rozdziale wcześniejszym). Występują tu gatunki rozpowszechnione na terenie Polski, zasiedlające szerokie spektra siedlisk, o stosunkowo stabilnej populacji, które nie wymagają podejmowania ukierunkowanych zabiegów

ochronnych na obszarze OSO Puszcza Knyszyńska. Są to w szczególności gatunki związane z terenami miejskimi.

Cały obszar objęty planem znajduje w Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk Natura 2000 (SOO) Ostoja Knyszyńska. Nie występują na nim siedliska priorytetowe objęte ochroną w systemie ochrony Natura 2000. Realizacja planu nie będzie miała wpływu na siedliska chronione, nie będzie skutkować pogorszeniem stanu ani całkowitym zniszczeniem siedlisk. Po rozważeniu zapisów zawartych w planie pod kątem wpływu na obszary Natura 2000: Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO) Puszcza Knyszyńska PLB200003 oraz projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 (SOO) Ostoja Knyszyńska PLH 200006, z punktu widzenia celów i przedmiotu ich ochrony należy stwierdzić, iż ustalenia zawarte w planie i ocenione w prognozie oddziaływania na środowisko nie będą miały negatywnego wpływu na przedmiotowe obszary Natura 2000.

Na omawianym obszarze ochroną są objęte jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych w myśl przepisów szczególnych. Mając na uwadze planowany sposób zagospodarowania oraz istniejący stan środowiska przyrodniczego nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania po zrealizowaniu planowanych kierunków zagospodarowania.

Biorąc pod uwagę zapisy planu oraz przyjęte rozwiązania można stwierdzić, iż realizacja nie wpłynie znacząco negatywnie na zdrowie i życie ludzi oraz środowisko przyrodnicze. Nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań, w tym oddziaływań skumulowanych (rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska) wynikających z realizacji zapisów planu.

3. Istniejące problemy ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Do najistotniejszych problemów ochrony środowiska, szczególnie dotyczących obszarów objętych ochroną, w tym obszarów Natura 2000 i korytarzy ekologicznych, należy utrzymanie spójności sieci powiązań przyrodniczych, przy jednoczesnym założeniu rozwoju społeczno-gospodarczego w mieście Czarna Białostocka.

Ochrona gatunkowa roślin

W myśl *Ustawy o ochronie przyrody* ochrona gatunkowa roślin ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących gatunków roślin oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Szczegółowe wytyczne dotyczące ochrony gatunkowej roślin określa *rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej roślin*. W przypadku Nadleśnictwa Czarna Białostocka jest to: chamedafne północna, dzwoniecznik wonny, leniec bezpodkwiatkowy, sasanka otwarta, rzepik szczeciniasty, skalnica torfowiskowa, sierpowiec błyszczący, obuwik pospolity i lipiennik. Na terenie objętym analizą nie występują gatunki roślin objęte ochroną.

Ochrona gatunkowa zwierząt

W myśl *Ustawy o ochronie przyrody* ochrona gatunkowa zwierząt ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska

jest stroną, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Wykaz zwierząt objętych ochroną oraz szczegółowe wytyczne dotyczące postępowania z nimi określa *rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*. Rozporządzenie różnicuje zakazy do poszczególnych grup gatunków. W stosunku do dziko występujących zwierząt wprowadzono zakazy umyślnego płoszenia lub niepokojenia, umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach lęgowych, noclegu, żerowania ptaków migrujących. Nadleśnictwo zobowiązane jest do ewidencjonowania stanowisk rzadkich chronionych gatunków zwierząt. Na terenie objętym analizą nie występują gatunki zwierząt objęte ochroną. Wyjątkiem są wilk, żubr i ryś będące przedmiotem ochrony, które mogą potencjalnie występować na terenie całego nadleśnictwa.

Obszar gminy położony jest w większości na terenie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej oraz jego otuliny i podlega ochronie z mocy ustawy o ochronie przyrody, a także wyznaczonego Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 (OSO) „Puszcza Knyszyńska” (kod obszaru: PLB 200003) oraz Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk (SOO) “Ostoja Knyszyńska” (PLH 200006). Przy sporządzaniu planu wzięto pod uwagę:

1). Cele ekologiczne na terenie objętym analizą:

- ochrona funkcjonowania i zachowania ciągłości przestrzennej systemu środowiska przyrodniczego,
- racjonalne wykorzystanie terenu,
- zapewnienie normatywnych warunków sanitarnych ludności w zakresie: jakości powietrza atmosferycznego, poziomu hałasu i wibracji, elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego oraz wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej.

2). Cele rozwoju infrastruktury technicznej:

- ochrona wody, powietrza i gleby oraz środowiska przed zanieczyszczeniem, w tym ściekami sanitarnymi, wodami opadowymi, odpadami,
- sprawne i niezawodne funkcjonowanie systemów infrastruktury technicznej,

3). Ochrona terenów objętych przepisami szczególnymi.

Na terenie objętym planem istotne zagadnienia poddano analizie i wysunięto wnioski z punktu widzenia istniejących problemów ochrony środowiska i realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Sąsiedztwo terenu objętego planem, ze względu na położenie obszarów podlegających ochronie przedstawiono poniżej – źródło geoserwis.gdos.gov.pl, mierzone od terenu przeznaczonego pod zabudowę produkcyjno-usługową:

- 1) Narwiański Park Narodowy – 23,8 km,
- 2) Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej – 1,4 km,
Otulina PKPK – obszar planu w otulinie w strefie O 2,
- 3) Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Sokólskie – 23,4 km,
- 4) Rezerwaty (najbliższe):
  - a) Jesionowe Góry – 2,9 km,
  - b) Taboły – 4,1 km,
  - c) Budzisk – 5,9 km,
  - d) Jałówka - 7,0 km,
  - e) Krzemianka - 8,7 km,
  - f) Karczmisko – 9,2 km,

- g) Kozłowy Ług – 9,3 km,
- 5) użytek ekologiczny Żurawka – 10,2 km,
- 6) pomnik przyrody (pojedyncze drzewo brzoza brodawkowata) – 1,9 km,
- 7) Natura 2000 obszary specjalnej ochrony (ptasie):
  - Puszcza Knyszyńska – PLB200003 – 6 m,
- 6) Natura 2000 specjalne obszary ochrony (siedliskowe):

Ostoja Knyszyńska PLH 200006 – w obszarze cały teren objęty planem, Nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na wyżej wymienione tereny w wyniku realizacji planu, ze względu na brak występowania chronionych siedlisk i gatunków objętych ochroną prawną na terenach przeznaczonych do przekształceń, odległość od wskazanych powyżej obszarów podlegających ochronie, kierunek zagospodarowania terenu objętego planem. Szczegółowe wyjaśnienie zostały przedstawione w rozdziałach wcześniejszych.

W projekcie zmiany planu istotne są zagadnienia związane z niżej wymienionymi terenami ze względu na obowiązujące przepisy szczególnie.

Cały teren objęty planem położony jest w obszarze otuliny Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Prof. Witolda Sławińskiego, w obszarze osadniczo-rolno-leśnym oznaczonym symbolem O₂. Na tych terenach obowiązują poniższe ustalenia.

Punkt 7.3. Planu Ochrony Parku -Zasady gospodarki w strefie ochronnej (otulinie).

W strefie ochronnej PKPK dopuszcza się rozwój osadnictwa, rolnictwa, gospodarki leśnej i turystycznej pod warunkiem, że nie będzie ona zagrażała zachowaniu wartości przyrodniczych Parku.

1) W obrębie strefy ochronnej (otuliny) wydziela się trzy podstawowe obszary, odmienne z uwagi na ochronę Parku, dla których określa się następujące zasady zagospodarowania:

b)Obszar osadniczo-rolno-leśny oznaczony na mapie symbolem O₂ obejmujący południowo-zachodnią część otuliny, w którym obowiązują:

*ochrona terenów atrakcyjnych dla wypoczynku codziennego i świątecznego mieszkańców Białegostoku oraz jego obszaru funkcjonalnego przed zabudową mieszkaniową i usługowo-produkcyjną,

*ograniczenie negatywnego oddziaływania na wartości Parku, wynikającego z intensyfikacji użytkowania i zagospodarowania przedmiotowego obszaru,

*wprowadzenie zasad zmniejszania intensywności zagospodarowania w miarę zbliżania się do granic Parku,

*utrzymanie wartościowych gruntów rolnych jako rolniczej przestrzeni produkcyjnej o preferencjach ekologicznego rozwoju rolnictwa i ogrodnictwa,

*zachowanie istniejących terenów leśnych,

*zakaz wprowadzania zabudowy w odległości mniejszej niż 100 m od granicy lasów PKPK,

*ochrona wartości kulturowych i krajobrazowych - widokowych.

2)W zakresie działalności produkcyjnej, w tym eksploatacji kruszywa, ustala się:

a)zakaz lokalizacji nowych obiektów produkcyjnych (przemysłowych i rolniczych) oraz zakaz prowadzenia działalności mogącej negatywnie oddziaływać na środowisko Parku,

b)wymóg wykonywania ocen oddziaływania na środowisko dla lokalizowanych obiektów prowadzących działalność mogącą zagrażać lub stwarzać uciążliwości dla środowiska Parku, w przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu działalności obiektów istniejących na środowisko Parku należy zobowiązać właścicieli obiektów do wyeliminowania tych zagrożeń i uciążliwości.

Mając na uwadze ograniczenia, które zostały ustanowione dla otuliny Parku w obszarze O₂ oraz przewidywane w planie zagospodarowanie terenu stwierdza się, że zapisy planu nie stoją w sprzeczności z ustaleniami Planu Ochrony PKPK. W zakresie działalności usługowo-produkcyjnej przeznacza się teren, który został przekształcony antropogenicznie i wcześniej użytkowany był przez zakład komunalny - oczyszczalnia ścieków. Ze względu na odległość od granic Parku i planowany sposób zagospodarowania terenu, można wysunąć tezę, że realizacja planu nie będzie zagrażała zachowaniu wartości przyrodniczych Parku.

Tereny położone na obszarach Natura 2000:

1) w Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO) Puszcza Knyszyńska (PLB 200003).

Omawiany obszar położony jest w sąsiedztwie ul. Fabrycznej, której południowa granica stanowi równocześnie granicę Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 (OSO) „Puszcza Knyszyńska” (kod obszaru PLB 200003). Na tych terenach obowiązuje Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003. Projekt planu nie narusza ustaleń Planu zadań ochronnych. Obszar objęty planem sąsiaduje z obszarami zurbanizowanymi wyposażonymi w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.

2) w Obszarze Specjalnym Obszarze Ochrony Ostoja Knyszyńska PLH 200006 (siedliskowe).

Położony jest cały teren objęty planem. Nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na wyżej wymienione tereny w wyniku realizacji planu ze względu na brak występowania chronionych siedlisk i gatunków objętych ochroną prawną. Na tych terenach obowiązuje Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006. Projekt planu nie narusza ustaleń Planu zadań ochronnych. Obszar objęty analiza sąsiaduje z obszarami zurbanizowanymi.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody działania podejmowane na obszarze Natura 2000 lub w jego sąsiedztwie nie mogą wpływać negatywnie na gatunki lub siedliska, dla których ochrony został wyznaczony obszar. W dalszej części ustawa wskazuje, że zabrania się (z zastrzeżeniem art. 34) podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki dla których został wyznaczony obszar Natura 2000 lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Na wyznaczonym Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 (OSO) „Puszcza Knyszyńska” (kod obszaru: PLB 200003), wg „Planu zadań ochronnych Natura 2000”-załącznik „Lokalizacja działań ochronnych dla gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Puszcza Knyszyńska”, obszary będące przedmiotem prognozy nie są objęte działaniami ochronnymi dla gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Puszcza Knyszyńska i nie występują tu siedliska ptaków i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Ze względu na położenie oraz planowany sposób zainwestowania terenów objętych planem, realizacja dokumentu nie będzie miała negatywnego wpływu na tereny sąsiadujące oraz cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Na omawianym terenie przeznaczonym do przekształceń nie stwierdzono występowania cennych siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i nie odnotowano żadnego stanowiska z 7-miu gatunków roślin naczyniowych wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady. Planowane inwestycje nie spowodują zagrożeń w skali ostoi Natura 2000 oraz w Parku Krajobrazowym Puszcza Knyszyńska. Stwierdza się również brak docelowego występowania znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, w tym na obszary objęte ochroną prawną, w szczególności na cele, przedmiot ochrony a także integralność i spójność obszarów Natura 2000 oraz korzyarzy ekologicznych.

Zwierzęta zasiedlają wszystkie elementy środowiska naturalnego, jednak wiedza na temat zwierząt dziko żyjących na przedmiotowym terenie jest niepełna. Brak jest kompleksowych opracowań monograficznych, a materiały źródłowe dotyczą wybranych gatunków. Nie prowadzono prac badawczych i inwentaryzacyjnych, obejmujących całą zoocenozę. Takie opracowanie pozwoliłoby na ocenę tendencji zmian w składzie gatunkowym i ich liczebności.

Ze względu na odległość oraz charakter planowanych inwestycji, nie przewiduje się potencjalnego negatywnego oddziaływania na Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej, rezerwy przyrody, użytki ekologiczne i pomniki przyrody a także żyjącą w nim florę i faunę.

Cele ochrony wód obowiązują na wszystkich obszarach poprzez osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych, jednolitych części wód podziemnych oraz obszarów chronionych, a także poprawę jakości wód oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na terenach podmokłych. Jest to cel wynikający z Dyrektywy Wodnej oraz Planu gospodarowania wodami w dorzeczu Wisły. Ustanowione cele ochrony i jej realizacja w planie została opisana w poszczególnych rozdziałach.

Ewentualne niezidentyfikowane na etapie planu zagrożenia w stosunku do form ochrony przyrody, które mogą wynikać ze szczegółowego rozpoznania środowiska w kolejnych etapach przygotowania dokumentacji związanej z realizacją inwestycji, będą rozstrzygnięte w oparciu o kolejne dokumenty sporządzone z dokładnością właściwą do stopnia szczegółowości poszczególnych etapów. Zatem na tym etapie należy przyjąć, że realizacja projektowanego dokumentu ze względu na kierunek zagospodarowania, skalę oraz położenie terenu nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na tereny objęte ochroną prawną, pod warunkiem stosowania rozwiązań planistycznych i ograniczeń mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej oraz obszaru Natura 2000, a także integralności tego obszaru.

Ze względu na planowany kierunek zainwestowania terenów objętych planem, realizacja dokumentu nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na tereny sąsiadujące oraz cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Planowane inwestycje nie spowodują zagrożeń dla obszarów Natura 2000 oraz w Parku Krajobrazowym Puszcza Knyszyńska. Stwierdza się również brak

docelowego występowania znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, w tym na obszary objęte ochroną prawną, w szczególności na cele, przedmiot ochrony a także integralność i spójność obszarów Natura 2000 oraz korytarzy ekologicznych.

Podczas opracowywania planu oraz prognozy oddziaływania na środowisko wzięto pod uwagę przebieg granic obszaru Natura 2000 oraz granic Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, a także granic otuliny parku oraz informacje o rzeczywistym występowaniu elementów przyrody, które są w tym obszarze przedmiotem ochrony – a więc jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, siedlisk przyrodniczych oraz gatunków ujętych w załącznikach do Dyrektywy Ptasiej i Siedliskowej, a także czerwonej księgi oraz przepisy szczególne obowiązujące na poszczególnych obszarach planistycznych. W celu ustalenia zapisów „uwarunkowań przyrodniczych” posłużono się dostępnymi materiałami naukowymi zawierającymi wiedzę o przyrodzie oraz dziedzictwie kulturowym jak również zapisami z Planu Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, który został powołany w celu ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych. W celu weryfikacji danych źródłowych dokonano również wizji terenowej.

4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Celami ochronnymi istotnymi dla projektowanego dokumentu jest przestrzeganie ustaleń dotyczących obszarów Natura 2000 oraz Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńska wraz z otuliną, a także utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, stanu powietrza atmosferycznego, akustycznego.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 PLB 200003 Puszcza Knyszyńska został wyznaczony dla ochrony dziko żyjących gatunków ptaków i utrzymania ich siedlisk w odpowiednim stanie. Charakterystyka ogólna obszaru na podstawie SDF (standardowego formularza danych) przedstawiona została poniżej:

- a) nr kodowy IBA – PL045,
- b) region PL0A1 Białostocko-suwalski 100,
- c) region biogeograficzny – kontynentalny,
- d) województwo podlaskie,
- e) powierzchnia – 136 144,94 ha,
- f) zasięg wysokościowy – 30 -160 m. n.p.m.

Obszar obejmuje dwie ostoje ptasie o randze międzynarodowej E 28 Puszcza Knyszyńska i E 29 Niecka Grodecko-Michałowska. Od strony południowej do ostoi Puszcza Knyszyńska przylega obszar Chronionego Krajobrazu “Dolina Narwi”.

Obszar Puszcza Knyszyńska został wyróżniony ze względu na występowanie 37 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG i 14 gatunków wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt: błotniak łąkowy, błotniak zbożowy, bocian czarny, trzmielojad, orlik krzykliwy, gadożer, cietrzew, dublet, dzięcioł białogrzbiety, dzięcioł trójpalczasty, puchacz, sowa błotna, włośchatka, kraska. W okresie lęgowym obszar ten zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej gatunków ptaków.

Według ekspertyzy przyrodniczej sporządzonej na potrzeby Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska, ustalonej na podstawie danych ujętych w SDF, które zweryfikowano o wyniki inwentaryzacji ornitologicznej z 2011 r., przedmiotem ochrony obszaru są gatunki ptaków lęgowych i migrujących. Na terenie objętym planem i w strefie oddziaływania planowanych zamierzeń nie występują stanowiska ptaków będących przedmiotem ochrony obszaru.

Wśród głównych zagrożeń obszaru wymienionych w SDF dla całego obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska wymieniono: zalesienia, wycinkę lasu, usuwanie martwych i zamierających drzew, zanieczyszczenie odpadami i ściekami, sieci komunikacyjne.

Kierunki zagospodarowania terenu objętego planem nie będą bezpośrednim zagrożeniem dla któregośkolwiek gatunku będącego przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000. Z pewnością nie będzie miało miejsca zmniejszenie liczebności populacji. Realizacja planu nie spowoduje zagrożenia dla przetrwania gatunków będących przedmiotem ochrony na obszarze Puszcza Knyszyńska. W trakcie realizacji inwestycji może dojść do płoszenia i niepokojenia ptaków. W skali całej ostoi Natura 2000 Puszcza Knyszyńska wpływ na w/w gatunki będzie znikomy i bez znaczenia dla przetrwania i funkcjonowania populacji.

Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska został wyróżniony ze względu na 12 typów siedlisk przyrodniczych, w tym 8 typów nieleśnych i 4 leśne wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz 7 gatunków roślin naczyniowych wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Charakterystyka ogólna obszaru na podstawie SDF (standardowego formularza danych) przedstawiona została poniżej:

- a) nr kodowy IPA – PL078,
- b) region PL0A1 Białostocko-suwalski 100,
- c) region biogeograficzny – kontynentalny,
- d) województwo podlaskie,
- e) powierzchnia – 136 084,44 ha,
- f) zasięg wysokościowy – 114 -234-155 m. n.p.m.

Omawiany teren leży w granicach obszaru Ostoja Knyszyńska. Realizacja planu nie będzie oddziaływała negatywnie na integralność obszaru. Na terenie objętym planem nie stwierdzono występowania siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony jak również gatunków roślin, ssaków, ślimaków, owadów, ryb i płazów. Realizacja planu nie będzie miała wpływu na w/w siedliska.

W bezpośredniej strefie oddziaływania obszarów objętych planem nie stwierdzono występowania cennych siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i nie odnotowano żadnego stanowiska z 7 gatunków roślin naczyniowych wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Wśród licznie występujących gatunków zwierząt (sarna, lis dzik) w bezpośredniej strefie oddziaływania obszarów objętych planem nie stwierdzono występowania gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest to związane z presją antropogeniczną, przede wszystkim siecią i ruchliwością dróg komunikacyjnych, kolejowych i częstymi spacerami ludzi.

Na etapie sporządzania prognozy do planu nie prognozuje się oddziaływań, które mogłyby pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, wpłynąć negatywnie na te gatunki oraz pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Najcenniejsze pod względem przyrodniczym obszary są już objęte ochroną prawną, a chronione obiekty tworzą krajowy system obszarów chronionych (KSOCh), obejmujący parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne. Celem utworzenia sieci Natura 2000 jest zachowanie zarówno zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy, ale też typowych, wciąż jeszcze powszechnie występujących siedlisk przyrodniczych charakterystycznych dla 9 regionów biogeograficznych. Dyrektywa Siedliskowa nie określa sposobów ochrony poszczególnych siedlisk i gatunków, ale nakazuje zachowanie tzw. właściwego stanu ich ochrony. W odniesieniu do siedliska przyrodniczego oznacza to, że:

- zachowuje ono specyficzną strukturę i swoje funkcje ekologiczne;
- stan zachowania typowych dla niego gatunków jest właściwy.

W odniesieniu do gatunków właściwy stan ochrony oznacza że:

- zachowana zostaje liczebność populacji, gwarantująca jej utrzymanie się w biocenozie przez dłuższy czas;
- naturalny zasięg gatunku nie zmniejsza się;
- pozostaje zachowana wystarczająco duża powierzchnia siedliska gatunku.

Na terenie gminy w ramach krajowej sieci ECONET-Polska, został wyznaczony korytarz ekologiczny międzynarodowy obszar węzłowy Puszcza Knyszyńska. Realizacja planu nie będzie negatywnie oddziaływać na funkcjonowanie wyznaczonych korytarzy ekologicznych.

Ramowa Dyrektywa Wodna (RDW).

Najważniejszym przesłaniem RDW jest ochrona zasobów wodnych dla przyszłych pokoleń. Wprowadza ona zintegrowaną politykę wodną mającą na celu zapewnienie ludziom dostępu do czystej wody pitnej po rozsądnej cenie, która umożliwi rozwój gospodarczy i społeczny, przy równoczesnym poszanowaniu potrzeb środowiska. Głównym celem RDW jest osiągnięcie dobrego stanu wszystkich części wód, poprzez określenie i wdrożenie koniecznych działań w ramach zintegrowanych programów działań w państwach członkowskich. Zgodnie z przepisami RDW planowanie gospodarowaniem wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy i chroni wszystkie wody – rzeki, jeziora, wody przybrzeżne i wody podziemne oraz ustanawia system zarządzania zlewniowego. W Programie uwzględniono m.in. kierunki interwencji związane z ochroną zasobów wodnych (w tym ochrona naturalnej hydromorfologii cieków), budową i odtwarzaniem systemów i urządzeń melioracji wodnych (w tym niezbędnych do realizacji zrównoważonego rolnictwa) oraz pozostałej infrastruktury służącej do retencjonowania, regulacji i ochrony zasobów wodnych oraz odtwarzaniem ciągłości ekologicznej i renatURALIZACJĄ rzek, ograniczeniem presji rolnictwa (w ramach obszaru interwencji: gospodarka wodna). Zakłada też cele związane z racjonalizacją gospodarowania zasobami wodnymi i zapewnieniem dobrej jakości wody pitnej oraz poprawą jakości wód powierzchniowych i podziemnych (w ramach obszaru interwencji: gospodarka wodno – ściekowa). W prognozowanym planie mamy do czynienia z ochroną jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych, podłączeniem docelowo obiektów do scentralizowanego systemu wodno-kanalizacyjnego gminy. Można więc założyć, że zapisy studium są zgodne z celami RDW.

Ustalenie na jakie elementy jakości wód i ich składniki będzie wpływała realizacja planowanych przedsięwzięć.

Utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych zostało opisane w rozdziale 1. Do elementów jakości wód zalicza się:

- elementy hydromorfologiczne: reżim hydrologiczny (ilość i dynamika przepływu, połączenia z wodami podziemnymi), ciągłość rzeki, warunki morfologiczne (głębokość i zmienność szerokości koryta, struktura i podłoże koryta rzeki, struktura strefy nadbrzeżnej, szybkość przepływu);
- elementy fizyko-chemiczne: temperatura wody, zawiesina ogólna, grupa wskaźników charakteryzujących warunki tlenowe i zanieczyszczenia organiczne (np. tlen rozpuszczony i BZT5), grupa wskaźników charakteryzujących zasolenie (np. przewodność), grupa wskaźników charakteryzujących zakwaszenie.

Realizacja poszczególnych inwestycji na terenach objętych planem nie będzie bezpośrednio wpływała na w/w elementy jakości JCWP i JCWPd. Na etapie realizacji inwestycji może dojść do czasowego i krótkotrwałego oddziaływania na wody powierzchniowe podczas prowadzenia wykopów pod fundamenty.

Rzeka Czarna nie została wymieniona jako ciek szczególnie istotny dla regionu wodnego (według Załącznika nr 5 do w/w rozporządzenia), w związku z tym nie wyznaczono reprezentatywnych gatunków ryb. Realizacja planu nie będzie miała znaczącego wpływu na wyznaczone cele środowiskowe JCWPd i JCWP. Nie przewiduje się możliwości pogorszenia stanu jednolitych części wód podziemnych GZWP Nr 218 w obrębie obszaru ani pogorszenia stanu jednolitych części wód powierzchniowych w obszarze jednolitych części wód powierzchniowych- scalona część wód powierzchniowych SW1018 region wodny środkowej Wisły, a tym samym brak prawdopodobieństwa negatywnego znaczącego wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych wynikających z ramowej dyrektywy Wodnej (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej oraz działu III) ustawy Prawo wodne i Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły. Zakres rzeczowy planu obejmuje rozwiązania, które w znacznym stopniu minimalizują ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych. Mając na uwadze rodzaj i przeznaczenie projektowanej nieuciążliwej zabudowy, z której ścieki bytowe odprowadzane będą do szczelnego systemu kanalizacji sanitarnej a wody opadowe z terenów utwardzonych odprowadzane będą do odbiorników po uprzednim ich oczyszczeniu (zgodnie z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego), nie wystąpi zanieczyszczenie wód i gruntu, tym samym przedsięwzięcie nie pogorszy stanu ilościowego i jakościowego jednolitych części wód, nie wpłynie również negatywnie na osiągnięcie celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Stwierdzone potencjalne negatywne oddziaływanie na etapie realizacji inwestycji można zakwalifikować do poziomu negatywnego słabego, które należy traktowane jako pomijalne.

Ocena oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia w kontekście zmian klimatu.

Głównymi zagrożeniami dla miast spowodowanymi zmianami klimatycznymi są:

- zwiększone opady,
- zmniejszenie prędkości wiatru,
- niska retencja wód opadowo-roztopowych,
- zmiana cyrkulacji powietrza.

Nadmierne ilości wody spowodowane gwałtownymi deszczami będą odprowadzane zgodnie z ustaleniami miejscowego planu na terenie nieruchomości objętej inwestycją oraz do kanalizacji. Po zrealizowaniu inwestycji będzie dochodziło do zmniejszenia prędkości wiatru

ze względu na nową zabudowę, a zatem również do zmiany cyrkulacji powietrza. Zmniejszy się również retencja wód opadowo-rostopowych z powodu utwardzenia terenu przeznaczonego w miejscowym planie do zabudowy.

Oceniane zmiany planu wychodzą na przeciw potrzebom adaptacji do zmian klimatycznych poprzez: dostosowanie infrastruktury technicznej i zabudowy do ekstremalnych zjawisk pogodowych (intensywne opady, wysokie temperatury w warunkach miejskiej wyspy ciepła), zapewnienie retencji wodnej adekwatnej do potrzeb, zapewnienie rezerw wody pitnej.

Trudno jednoznacznie ocenić oddziaływania na klimat ze względu na przyjęty stopień ogólności (w Strategicznym planie adaptacji ...) który sprawia, że mogą one obejmować bardzo szerokie pole interwencji. Do projektów wpływających na minimalizowanie oddziaływania na zmiany klimatu należy zaliczyć realizacje działań związanych z: wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, podniesieniem sprawności obiektów energetycznych, podniesieniem sprawności źródeł energii (np. poprzez kogenerację), promocję i transformację w kierunku niskoemisyjnego transportu miejskiego. Większość działań jest niezależna od bezpośredniego inwestora. Nie mniej ocenia się, że planowane przedsięwzięcia nie będą negatywnie oddziaływać na zmiany klimatu.

Planowane kierunki zainwestowania w planie pozwalają na uznanie, że nie zawierają ustaleń mogących mieć racjonalny związek ze zmianami klimatu. Planowane przedsięwzięcia nie kolidują z celami polityki klimatycznej. W omawianych inwestycjach łagodzenie zmian klimatu polega na planowaniu i realizacji przedsięwzięć, które nie przyczynią się do zmian klimatu. Ich wpływ na klimat będzie lokalny i pomijalny.

Stan powietrza atmosferycznego będzie uzależniony od ruchu pojazdów i warunków klimatycznych. Na tym etapie trudno do przewidzenia.

Ze względu na położenie oraz planowany sposób zainwestowania, realizacja planu nie będzie miała negatywnego wpływu na cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

5. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Kwalifikację różnego rodzaju oddziaływań często trudno określić. Sformułowania nie precyzują jednoznacznie przedziału czasowego, ani charakteru oddziaływań. Warto zatem zaakcentować, że opis wszelkich uciążliwości po zrealizowaniu planu nie musi uwzględniać wszystkich oddziaływań, ponieważ przy wielu przedsięwzięciach pewne rodzaje uciążliwości nie będą występować na żadnym z etapów: realizacji, eksploatacji czy ewentualnej likwidacji. Przewidywane znaczące oddziaływania na zdrowie ludzi oraz środowisko przyrodnicze, a także ich wzajemne zależności zostały opisane w poszczególnych rozdziałach. W prognozie skupiono się na zagadnieniach istotnych z punktu widzenia tego konkretnego planu, między innymi: zdrowiu i życiu ludzi, oddziaływania na formy ochrony przyrody i środowiska,

postanowień dyrektywy RDW oraz kwestiach związanych ze zmianami klimatu i adaptacją do zachodzących zmian klimatycznych i krajobrazowych. Oddziaływania związane z jakością powietrza oraz hałasem zostały opisane pod kątem obowiązujących przepisów prawnych. Na etapie przedinwestycyjnym jakim jest plan trudno jednoznacznie prognozować.

W wyniku realizacji ustaleń planu nastąpi zmiana w sposobie użytkowania części terenów, spowodowana budową obiektów infrastrukturalnych, produkcyjno-usługowych. Realizacja projektu będzie odbywała się etapowo. Faza budowy obiektów będzie powodowała oddziaływania skumulowane lecz krótkotrwałe. W trakcie realizacji inwestycji można wymienić prognozowane oddziaływania: nieznaczne zanieczyszczenie atmosfery, prawdopodobieństwo zanieczyszczenia wód powierzchniowych w wyniku awarii sprzętu budowlanego, przekształcenie powierzchni ziemi, czasowe zaburzenie stosunków wodnych wód powierzchniowych, zmiana krajobrazu w związku z powstającymi nowymi obiektami. Podczas etapu budowy nastąpią zmiany w środowisku glebowym. Ma to związek z zajęciem terenu pod budowę nowych obiektów. Inne oddziaływania będą odwracalne i znikną wraz z zakończeniem budowy.

Ze względu na charakter, skalę i lokalizację planowanych inwestycji, nie stwierdzono potencjalnego znaczącego negatywnego oddziaływania realizacji planu na obszary chronione. Przyjęte rozwiązania wyeliminują możliwość znaczących negatywnych oddziaływań w wyniku realizacji planu, na cel i przedmiot ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej oraz obszaru Natura 2000, a także integralność tego obszaru, co zostało opisane szczegółowo w rozdziałach wcześniejszych.

Przewidywane skutki realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska.

1) Ukształtowanie powierzchni terenu i gleby.

Nieznacznym przekształceniom może ulec teren przeznaczony pod zabudowę produkcyjno-usługową i infrastrukturę. Na terenach, gdzie zaplanowano zmianę sposobu użytkowania pod zabudowę, przekształcenia będą miały charakter czasowy. Będą związane z realizacją zabudowy i infrastruktury technicznej, której towarzyszą wykopy. Przekształcenia będą dotyczyć głównie strefy przypowierzchniowej.

2) Stosunki wodne.

Na terenie objętym planem nastąpi ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej. Wody opadowe o małym stopniu zanieczyszczenia będą odprowadzane bezpośrednio do gruntu. Ubytek wód opadowych będą stanowiły wody, które odparują bezpośrednio z terenów utwardzonych oraz wody, które zostaną odprowadzone systemem scentralizowanym. Znaczna część wód będzie zasilać wody gruntowe i potencjalnie może być retencjonowana na terenach zieleni. Planowany sposób zagospodarowania nie wpłynie negatywnie na zmianę stosunków wodnych. Obszarem o naturalnej retencji pozostaną tereny biologicznie czynne. Wysoki wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej oraz mały stopień zabudowy i utwardzenia terenu, a także wyznaczenie stref zakazu zabudowy, zabezpiecza analizowany teren przed istotną zmianą warunków wodnych. Ustalenia planu nie generują bezpośrednich zmian naturalnego układu hydrologicznego.

3) Klimat i powietrze.

Planowane zmiany w dotychczasowym zagospodarowaniu terenu nie spowodują istotnych zmian w warunkach przewietrzania czy równowagi termiczno-wilgotnościowej. Planowana nieliczna zabudowa nie będzie stanowiła bariery dla przemieszczających się mas powietrza. Planowane inwestycje nie będą miały wpływu na klimat.

4) Różnorodność biologiczna, flora i fauna.

Na obszarze planu, przeznaczanego do przekształceń, nie stwierdzono występowania gatunków roślin podlegających ochronie gatunkowej jak i chronionych siedlisk przyrodniczych. Na terenach objętych planem nie przewiduje się istotnych zmian składu gatunkowego. Likwidacja powierzchni zajmowanej przez rośliny będzie miała miejsce na terenach planowanych pod zabudowę bądź utwardzenie powierzchni. Na omawianym terenie występują pospolite gatunki ptaków i zwierząt, które nie są objęte ochroną prawną. Przyjęty sposób zagospodarowania terenu nie będzie negatywnie oddziaływał na świat zwierzęcy i ornitologiczny. Ustalenia planu w sposób zrównoważony zachowują walory biologiczne analizowanego terenu.

5) Krajobraz, zabytki, dobra materialne.

W wyniku realizacji planu krajobraz zmieni się nieznacznie. Zmiany będą widoczne w miejscach nowej zabudowy. Ustalenia planu nie będą miały negatywnego wpływu na dobra materialne i zabytki.

6) Oddziaływanie na ludzi.

Realizacja planu przewiduje inwestycje zapewniające potrzeby społeczne. Zmianie zagospodarowania podlega nieznaczna część terenu. Teren przeznaczony do przekształceń będzie wyposażony w zaplecze towarzyszące funkcji wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. W wyniku realizacji planu zwiększy się hałas komunikacyjny. Będzie to oddziaływanie czasowe, krótkotrwałe uzależnione od potrzeb. Nie przewiduje się realizacji przedsięwzięć mogących stanowić istotne źródło zanieczyszczeń atmosferycznych.

7) Oddziaływania skumulowane.

Oddziaływania skumulowane będą dotyczyły zwiększenia poboru wody, ilości odpadów, emisji hałasu i zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Będą zmienne, uzależnione od potrzeb społecznych.

Tabela: Wpływ realizacji ustaleń dokumentu na poszczególne elementy środowiska

Lp	Elementy środowiska	Sposób oddziaływania	Ocena skutków ¹
1	Różnorodność biologiczna	- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, - likwidacja bioróżnorodności na terenie lokalizacji budynków i utwardzonych parkingów oraz dojazdów, - kształtowanie powierzchni terenu podczas etapu budowy, - wprowadzenie nowych nasadzeń .	ZB, D +
2	ludzie	- kształtowanie powierzchni terenu podczas etapu budowy w związku z tym hałas, - czasowe zwiększenie poziomu hałasu i zanieczyszczenia powietrza w wyniku ruchu samochodowego,	ZS, D
3	Zwierzęta (w tym ptaki)	- kształtowanie powierzchni terenu podczas etapu budowy w związku z tym hałas, - wyemigrowanie na tereny sąsiednie,	ZP, D

		częściowa likwidacja fauny glebowej, - ograniczona powierzchnia zabudowy,	
4	rośliny	- częściowa likwidacja występującej roślinności na etapie budowy, - nowe nasadzenia,	ZB,D - ++
5	woda	- możliwe ewentualne spływy i infiltracja zanieczyszczonych wód opadowych, - utwardzenie podłoża spowoduje czasowy przyspieszony skanalizowany spływ wód opadowych,	ZB,K +
6	powietrze	-emisja z ruchu kołowego,	ZS, K,Ch,
7	powierzchnia ziemi	- ingerencja w warstwę glebową podczas etapu budowy, - kształtowanie powierzchni terenu podczas etapu budowy,	ZB, D, St,
8	krajobraz	- zmiana krajobrazu w części przeznaczonej do przekształceń i pod zabudowę,	ZB, D
9	Obszary prawnie chronione - PKPK - otulina PKPK - obszary Natura 2000 i siedliska, -rezerwaty, - użytek ekologiczny - lasy,	Realizacja planu nie będzie miała potencjalnego negatywnego wpływu na stan środowiska w obszarach objętych ochroną prawną, w planie zastosowano: - przeniesienie zapisów wynikających z Planu Ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, - ustanowienie stref ograniczających zabudowę - eliminacja potencjalnych zagrożeń na poszczególnych etapach planistycznych i inwestycyjnych,	Brak znaczącego negatywnego oddziaływania.
10	klimat	-	brak znaczącego oddziaływania
11	zasoby naturalne	-	brak znaczącego oddziaływania
12	zabytki	-	brak znaczącego oddziaływania
13	dobro materialne	-	brak znaczącego oddziaływania

Ocena wpływu na środowisko:

++++ pozytywny w bardzo wysokim stopniu; ++++ pozytywny w wysokim stopniu; +++ pozytywny w średnim stopniu; ++ pozytywny w ograniczonym zakresie; + pozytywny w minimalnym zakresie; ZB znaczące bezpośrednie, ZP znaczące pośrednie, ZW znaczące wtórne, ZS znaczące skumulowane, K –krótkoterminowe, Ś średnioterminowe, D długoterminowe, St stałe oddziaływanie, Ch chwilowe oddziaływanie, P pozytywne, N negatywne.

Na terenie objętym planem stwierdza się brak występowania znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi, w tym na obszary objęte ochroną prawną, w szczególności na Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej i na cele, przedmiot ochrony a także integralność i spójność obszarów Natura 2000.

III. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Prognoza oddziaływania na środowisko była sporządzana równoległe z projektem planu przy stałej współpracy branżowej. Rozwiązania dotyczące zapobiegania i ograniczania zagrożeń oraz negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi były na bieżąco wprowadzane do projektu planu. Mając na uwadze powyższe nie prognozuje się istotnych negatywnych oddziaływań mogących być rezultatem realizacji planu.

Ze względu na położenie i charakter zainwestowania proponowany w planie, nie przewiduje się kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. W celu potwierdzenia braku potrzeby stosowania kompensacji przyrodniczej przeprowadzono we wcześniejszych rozdziałach analizę i rozpoznanie skutków zmian dla obszaru, m.in.: listę gatunków podlegających oddziaływaniu, identyfikację funkcji jakie obszar albo jego poszczególne części pełnią w stosunku do poszczególnych gatunków (żerowisko, zimowisko, noclegowisko, korytarz migracyjny łączący subpopulacje, teren lęgowy itd.), określenie parametrów podstawowych struktur i procesów warunkujących właściwy stan ochrony chronionych gatunków i siedlisk przyrodniczych. Mając na uwadze położenie analizowanych terenów na skraju obszarów Natura 2000 skupiono się na tych gatunkach i siedliskach przyrodniczych, które są ważne z punktu widzenia zachowania spójności całej sieci.

Poniżej opisano przewidywane działania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Będą one skutecznymi środkami łagodzącymi.

Rozważana lista działań łagodzących znaczące negatywne oddziaływanie przedsięwzięć na środowisko przyrodnicze ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000:

- zmniejszenie powierzchni zajętej przez przedsięwzięcie,
- zmiana terminu realizacji (ograniczenie prac budowlanych do okresu poza sezonem rozrodczym określonych gatunków),
- odstąpienie od realizacji przedsięwzięcia.

Analiza dostępnych danych literaturowych wykazała, że:

- na etapie rozpoznania – wyklucza się możliwość wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 oraz Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej,
- na etapie oceny właściwej – nie wystąpi negatywny znaczący wpływ na przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000 oraz Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej.

Przy realizacji ustaleń planu, w celu ograniczenia ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi należy uwzględnić poniższe ustalenia mające na celu zapobieganie i ograniczanie niepożądanych oddziaływań.

Środki łagodzące:

- nie należy lokalizować przedsięwzięć, które w wyniku przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko lub na obszar Natura 2000 zostaną zakwalifikowane jako znacząco negatywnie oddziałujące,

- na etapie planowania rozmieszczenia poszczególnych inwestycji należy respektować zakazy obowiązujące na terenie otuliny Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej oraz obszaru Natura 2000,
- lokalizacja poszczególnych inwestycji uzależniona jest od wykluczenia znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000,
- oddziaływanie powinno zamknąć się w granicach do którego inwestor posiada tytuł prawny,
- lokalizacji nowych obiektów budowlanych należy dokonywać z uwzględnieniem ochrony wód podziemnych i powierzchniowych z dostosowaniem do struktur hydrogeologicznych, z zachowaniem przepisów szczególnych,
- w przypadku stwierdzenia miejsc gniazdowania ptaków, w okresie gniazdowania ptaków należy zaprzestać prac budowlanych,
- podczas ewentualnej wycinki drzew i krzewów oraz zmiany ukształtowania powierzchni ziemi obowiązują między innymi zakazy: zabijania ptaków, niszczenia ich jaj i postaci młodocianych, wybierania ich jaj, umyślnego płoszenia i niepokojenia,
- realizacja inwestycji nie może wpływać na pogorszenie stanu czystości wód gruntowych oraz wód powierzchniowych,
- zmiany ukształtowania terenu nie mogą powodować zmiany kierunku odpływu wody opadowej ze szkodą dla gruntów sąsiednich,
- ochroną należy objąć istniejące lokalne powiązania przyrodnicze,
- należy ograniczyć ewentualną wycinkę drzew do niezbędnego minimum wynikającego z potrzeb inwestycyjnych bądź konieczności zapewnienia warunków bezpieczeństwa zgodnie z przepisami szczególnymi,
- przy nowych nasadzeniach należy wprowadzić roślinność gatunków rodzimych,
- zaopatrzenie w wodę z miejskiej sieci wodociągowej,
- na terenach przeznaczonych pod zabudowę wody opadowe należy zagospodarować zgodnie z przepisami szczególnymi,
- odprowadzanie wód opadowych z terenów komunikacyjnych należy projektować w oparciu o istniejące i projektowane systemy odwadniania,
- zabrania się odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i gruntu,
- ścieki należy odprowadzać do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej,
- nakłada się obowiązek gromadzenia i gospodarowania odpadami komunalnymi w sposób selektywny, w miejscach wyznaczonych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
- zaopatrzenie w ciepło należy zapewnić według przepisów szczególnych dla wskazanych obszarów planistycznych,
- indywidualne źródła ciepła winny spełniać wymagania przepisów odrębnych w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- preferuje się źródła ciepła nie emitujące zanieczyszczeń typu: energia elektryczna, słoneczna, źródła odnawialne,
- należy przestrzegać wartości progowych poziomu hałasu w środowisku zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi,
- ochrona przed szkodliwym elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym od urządzeń elektroenergetycznych powinna być prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi,
- w przypadku odkrycia - podczas prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych – wykopalisk archeologicznych lub przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, należy wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub

zniszczyć odkryty przedmiot, zabezpieczyć ten przedmiot i miejsce jego odkrycia przy pomocy dostępnych środków i niezwłocznie zawiadomić o tym wojewódzkiego konserwatora zabytków lub Burmistrz Gminy.

Realizacja ustaleń planu części miasta Czarna Białostocka spowoduje określone zmiany w środowisku przyrodniczym zgodnie z zapotrzebowaniem społecznym. W celu ochrony wartości przyrodniczych oraz pogodzenia planowanych funkcji, na omawianym terenie ustanowiono sposób ich użytkowania. Wymagania wynikające z przepisów ochrony środowiska oraz przepisów szczególnych dla różnych obszarów planistycznych zostały zastosowane. W planie przyjęto rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej wraz z otuliną, obszaru i siedlisk Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Obowiązujące przepisy stawiają wymóg wskazania propozycji rozwiązań alternatywnych w analizie środowiskowej. Specyfika dokumentu jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz wysoki stopień ogólności programowania zawartych w nim działań, nie pozwala na wskazywanie konkretnych wariantów. Miasto Czarna Białostocka całe położone jest w otulinie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej i w Specjalnym Obszarze Ochrony Natura 2000 PLH200006 Ostoja Knyszyńska, częściowo również w Obszarze Natura 2000 Puszcza Knyszyńska. Duża część gminy objęta jest również innymi formami ochrony. Zadaniem nadrzędnym gminy jest zapewnienie realizacji potrzeb mieszkańców wynikających z przepisów prawa. W celu uporządkowania formalno-prawnego nie zasadne jest wskazywanie innej lokalizacji.

W odniesieniu do grupy działań stwarzających możliwość potencjalnego negatywnego oddziaływania na środowisko naturalne i życie ludzi zostały zidentyfikowane zagrożenia i na etapie planistycznym, a później realizacyjnym (dostosowanym szczegółowością), powinny być zastosowane rozwiązania minimalizujące negatywne skutki. Przyjmując jako jedyne kryterium oceny środowiskowej pozytywny efekt w zakresie poprawy stanu i ochrony środowiska należałoby wskazać realizację tylko tych działań, których przedmiotem jest środowisko przyrodnicze, rezygnując z działań wspierających rozwój gospodarczy, potrzeby społeczne oraz infrastrukturę komunikacyjną i energetyczną.

Obszar opracowania jest wynikiem zgłaszanych uwag przez mieszkańców gminy oraz instytucje. W związku z tym alternatywą było odstąpienie od sporządzenia planu.

W trakcie sporządzania prognozy wyodrębniono uwagi w zależności od roli dla planowanego kierunku zagospodarowania oraz środowiska, co umożliwiło obiektywne porównanie zadanych opcji, a następnie wybór rozwiązania najkorzystniejszego. W

opracowanym dokumencie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi przyjęto rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko oraz zdrowie ludzi, dostosowane do stopnia szczegółowości.

Podczas prac zmierzających do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko, napotkano trudności wynikające z luk we współczesnej wiedzy. Problem oceny środowiskowej pod względem zagrożenia powierzchni ziemi, roślin, zwierząt oraz krajobrazu wynika przede wszystkim z niemożliwości przeprowadzenia dokładnych oszacowań przyszłych strat ekologicznych, a w szczególności w ocenie oddziaływania skumulowanego inwestycji. Ocena taka pozwala przedstawić jedynie prawdopodobieństwo wystąpienia określonych przekształceń jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji przedsięwzięć, zwłaszcza przekształceń bezpośrednich. Powoduje to często subiektywną ocenę potencjalnych zmian środowiska, głównie w stosunku do oceny strat krajobrazowych, wartości wizualno-estetycznych. Z powodu braku obiektywnych metod waloryzacji złożonych oddziaływań i konieczności zastosowania metod analityczno-porównawczych, te właśnie kwestie stanowiły podstawową trudność w opracowaniu niniejszej prognozy.

IV. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM (podsumowanie i wnioski).

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko oraz warunków życia mieszkańców, wynikających z realizacji *zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Fabrycznej w Czarnej Białostockiej*. Przedmiotem i celem zmiany planu są lokalne potrzeby inwestycyjne niezbędne do realizacji zadań własnych gminy, uporządkowanie terenów inwestycyjnych oraz aktualizacja treści dokumentu zgodnie z aktami prawnymi i przepisami szczególnymi.

Dokument planistyczny został opracowany na podstawie uchwały Nr XL/275/18 Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej z dnia 27 marca 2018 r. w *sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Fabrycznej w Czarnej Białostockiej*.

Zakres terytorialny opracowania obejmuje 4 obszary planistyczne na terenie miasta Czarna Białostocka oraz tereny sąsiednie w obszarze, na którym mogłyby skutkować ustalenia niniejszej *zmiany planu zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Fabrycznej w Czarnej Białostockiej*, w dalszej części opracowania zwanej planem. Prognoza zawiera analizę stanu środowiska w zakresie odpowiadającym wprowadzanym zmianom.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego składa się z części tekstowej oraz rysunków stanowiących załączniki do uchwały. Na rysunkach zostały określone obszary planistyczne.

Zmiany dotyczą przeznaczenia:

- 1) działek nr ew. 108/1 i 1140 o łącznej powierzchni około 1,12 ha, na których planuje się przeznaczenie terenu na cele produkcyjno-usługowe, przy ul. Fabrycznej,
- 2) części działki 1142/8 o powierzchni około 0,2 ha, na której planuje się powiększenie obszaru pod zabudowę garażową, przy ul. Sosnowej,
- 3) działek nr ew. 1138/3, 1138/11, 1138/13, 1138/15 i 1138/7 o łącznej powierzchni około 0,41 ha, na których planuje się przeznaczenie terenu pod zabudowę usługową i garażową, położonych pomiędzy ulicą Fabryczną i Sosnową,
- 4) działek nr ew. 1571/7, 1571/6, 1571/5, 1571/8 o łącznej powierzchni około 0,26 ha, na których planuje się zmianę zapisów dotyczących parametrów zabudowy usługowej, przy ul. Fabrycznej.

Zmiany wprowadzone w planie obejmują łącznie około 2 ha, są zmianami jednostkowymi i dotyczą niewielkiej powierzchni w mieście Czarna Białostocka.

Prognoza oddziaływania na środowisko, jako element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko została wykonana zgodnie z *ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wytycznymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku.

Prognozę przygotowano w sposób etapowy. W prognozie uwzględniono informacje zawarte w dostępnych dokumentach i opracowaniach, dotyczących terenu objętego analizą oraz o obszarze narażonym na potencjalne oddziaływanie wynikające z realizacji planu. Do oceny interakcji zastosowano głównie metodę analityczno-porównawczą. Prognoza

wykonywana była równocześnie z pracami nad projektem planu. W trakcie postępu prac prowadzono również konsultacje branżowe.

Nie stwierdza się konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Według danych zawartych w „*Programie ochrony przyrody planu urządzenia lasu nadleśnictwa Czarna Białostocka na okres 01.01.2016 – 31.12.2025*” (Białystok 2015) oraz informacji pochodzących ze Standardowych Formularzy Danych (SDF), na terenie objętym opracowaniem nie występują:

- a) stanowiska chronionych roślin (ochrona ścisła i ochrona częściowa),
- b) stanowiska chronionych porostów,
- c) stanowiska chronionych zwierząt,
- d) przedmioty ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, w tym:
  - siedliska przyrodnicze wg SDF (Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk – Ostoja Knyszyńska PLH200006),
  - gatunki roślin i zwierząt wg SDF (Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk – Ostoja Knyszyńska PLH200006),
  - gatunki ptaków oraz ich ostoje wg SDF (Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków – Puszcza Knyszyńska PLB200003),
  - siedliska przyrodnicze wg SDF (poza specjalnymi obszarami ochrony siedlisk),
  - gatunki roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) wg SDF (poza specjalnymi obszarami ochrony siedlisk),
  - gatunki ptaków oraz ich ostoje wg SDF (poza obszarami specjalnej ochrony ptaków).

Wilk, żubr i ryś są przedmiotem ochrony i mogą potencjalnie występować na terenie całego nadleśnictwa.

Gatunki roślin występujące na analizowanym terenie nie podlegają ochronie na podstawie *Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej roślin*, jak również nie tworzą siedlisk chronionych na podstawie *Dyrektywy Siedliskowej w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* i *Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty*, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000. Na omawianym terenie nie występują ostoje zwierząt i stanowiska roślin podlegających ochronie gatunkowej.

W przypadku braku realizacji ustaleń zmiany planu stan środowiska przyrodniczego nie ulegnie przekształceniom. Zainwestowanie omawianego terenu inne niż proponowane będzie zaburzeniem przyjętych kierunków zagospodarowania w gminie Czarna Białostocka. Zmiana plan umożliwi racjonalne wykorzystanie terenu na potrzeby społeczne.

Cały obszar objęty zmianą planu znajduje w Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk Natura 2000 (SOO) Ostoja Knyszyńska. Nie występują na nim siedliska priorytetowe objęte ochroną w systemie ochrony Natura 2000. Realizacja zmiany planu nie będzie miała wpływu na siedliska chronione, nie będzie skutkować pogorszeniem stanu ani całkowitym

zniszczeniem siedlisk. Po rozważeniu zapisów zawartych w zmianie planu pod kątem wpływu na obszary Natura 2000: Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO) Puszcza Knyszyńska PLB200003 oraz projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 (SOO) Ostoja Knyszyńska PLH 200006, z punktu widzenia celów i przedmiotu ich ochrony należy stwierdzić, iż ustalenia zawarte w planie i ocenione w prognozie oddziaływania na środowisko nie będą miały negatywnego wpływu na przedmiotowe obszary Natura 2000.

Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem został opisany w rozdziale 1 prognozy. Większość terenu opracowania będzie użytkowana na dotychczasowych zasadach.

Biorąc pod uwagę zapisy planu oraz przyjęte rozwiązania można stwierdzić, iż realizacja nie wpłynie znacząco negatywnie na zdrowie i życie ludzi oraz środowisko przyrodnicze. Nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań, w tym oddziaływań skumulowanych (rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska) wynikających z realizacji zapisów planu.

Celami ochronnymi istotnymi dla projektowanego dokumentu jest przestrzeganie ustaleń dotyczących obszarów Natura 2000 oraz Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej wraz z otuliną, a także utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, stanu powietrza atmosferycznego, akustycznego.

Ze względu na położenie oraz planowany sposób zainwestowania, realizacja planu nie będzie miała negatywnego wpływu na cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Ze względu na charakter, skalę i lokalizację planowanych inwestycji, nie stwierdzono potencjalnego znaczącego negatywnego oddziaływania realizacji planu na obszary chronione. Przyjęte rozwiązania wyeliminują możliwość znaczących negatywnych oddziaływań w wyniku realizacji planu, na cel i przedmiot ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej oraz obszaru Natura 2000, a także integralność tego obszaru, co zostało opisane szczegółowo w rozdziałach wcześniejszych.

opracowanie: Katarzyna Kowalewska-Sewastianik
mgr inż. ochrony środowiska
październik 2020 r.

załącznik do prognozy oddziaływania na środowisko

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana Katarzyna Kowalewska-Sewastianik, kierująca zespołem autorów w składzie: Agnieszka Bartoszewicz i Katarzyna Kowalewska-Sewastianik, „oświadczam, że spełniam wymagania art 74a ustawy „o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.).

„Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń” .

mgr inż. ochrony środowiska
Katarzyna Kowalewska-Sewastianik